Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

21-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 65 (5158).

2 АПРЕЛЬ СЕШАНБА

1974 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

СОДИҚЛИККА ҚАСАМЁД

В. И. Ленин номли Тошкентнинг Марказий майдонини 1 апрелда тартиб ўрнатувчи посбонлар — республика ички ишлар министрлиги ҳамда Тошкент шаҳар ижроия комитети ички ишлар бошқармасининг шахсий состави, СССР ички ишлар министрлиги Тошкент Олий мактабининг командир-ўқитувчилар состави ва тингловчилари, милиция махсус ўрта мактабининг курсантлари тўлдиришди. Улар ватанга, партияга, халққа содиқликка тантанали вазиятда қасамёд қилдилар. Қасамёд қилишдан олдин бўлинмаларнинг вакиллари революция доҳийси ҳайкалининг супачаларига гуллар қўйдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов, Ўзбекистон ССР Ички ишлар министри, ички хизмат генерал-лейтенанти Ҳ. Х. Яҳёев, Тошкент шаҳри ва Тошкент области граждан мудофаа штабининг бошлиғи, Совет Иттифоқи Қаҳрамони полковник Ш. Умаров, «Ташсельмаш» заводининг йўнувчи токари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Б. В. Ефремов ички ишлар органларининг шахсий составини қасамёд маросими билан табрикладилар.

Қасамёд қилиш маросимида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари А. С. Абдалин иштирок этишди.

(ЎзТАГ).

КПСС АГРАР СИЁСАТИНИНГ ҚУДРАТЛИ КУЧИ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИДАН

Биринчи апрель куни Тошкент[illegible] Тошкент область партия [illegible] йиғилиши бўлиб [illegible]илишда қўриқ ерлар ўз[illegible]рила бошлаганлигининг 20 йиллигига бағишланиб Олмаотада ўтказилган тантанали мажлисда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев сўзлаган нутқида берилган йўл-йўриқлар асосида қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш юзасидан область партия ташкилотининг вазифалари муҳокама қилинди. Йиғилишда республика партия, совет, комсомол, касаба союз органлари, министрликлар ва идораларнинг ходимлари иштирок этдилар.

Йиғилишни Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари **М. М. Мусахонов** очди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий Бюроси баланд руҳ билан фахрий президиумга сайланди.

Актив йиғилишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ **Ш. Р. Рашидов** доклад қилди. Қўриқ ерларни ўзлаштириш бошланганлигининг 20 йиллигига бағишланган тантанали мажлис, деди у, Қозоғистон меҳнаткашлари учунгина эмас, шу билан бирга мамлакатимиздаги барча халқлар учун ҳам шонли воқеа, катта ва қувончли байрам бўлди. Чунки, қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштириш умумдавлат, умумхалқ ишидир. Бу тантаналарда Москва ва Ленинград, Россия Федерацияси ва Украина, Белоруссия ва Ўзбекистон, Қирғизистон ва Молдавия, Тожикистон ва Туркманистон ҳамда Қозоғистоннинг барча областлари делегациялари қатнашдилар.

Тантанали мажлисда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев катта, ёрқин ва ғоят сермазмун нутқ сўзлади. Ўртоқ Л. И. Брежнев қўриқ ерларни ўзлаштиришнинг якунларини, халқ хўжалик ва социал-сиёсий аҳамиятини атрофлича очиб берди, бу иш совет кишиларининг қаҳрамонона зафарлари сафидан муносиб ўрин олган буюк меҳнат жасорати бўлганлигини яққол кўрсатди.

Шу билан бирга Л. И. Брежнев ҳозирги босқичдаги партия аграр сиёсатининг КПСС Марказий Комитети 1965 йил март Пленуми ишлаб чиққан, Марказий Комитетнинг шундан кейинги Пленумлари, партиянинг XXIII ва XXIV съездлари қарорларида ривожлантирилган ва мустаҳкамлаб берилган бош йўналишларини аниқ баён этиб, чуқур асослаб берди.

Докладчи Л. И. Брежнев нутқининг энг муҳим қоидалари ва хулосаларини баён этади, КПСС аграр сиёсатининг асосий йўналишларига батафсил тўхталади.

Шу йўналишларнинг бири иқтисодий муносабатларнинг қишлоқ хўжалик ходимларининг маҳсулот етиштиришни кўпайтиришдан моддий манфаатдорлигини таъминлайдиган, колхоз ва совхозларни иқтисодий жиҳатдан янада мустаҳкамлайдиган системасини, бунинг учун зарур шарт-шароитларни яратишдан ва такомиллаштиришдан иборат.

Қишлоқ меҳнатчиларининг моддий манфаатдорлигини ошириш мумкинлигини кўп кишилар илгари ҳам тушунганликларини Л. И. Брежнев таъкидлаб ўтди. Аммо узоқ вақтгача бу масала ҳал этилмай келди. Қандайдир берк бир доира вужудга келиб қолди — моддий манфаатдорликни ошириш учун етарли маблағ ажратилмаганлиги сабабли маҳсулот етиштириш етарли суръатлар билан ўсмади, бу маблағ эса маҳсулот етиштириш секин ўсганлиги сабабли етишмас эди. Шу доирадан чиқиб олмоқ учун таркиб топган практикани кескин ўзгартириш керак эди. Марказий Комитет ҳам дадил шу йўлни тутди.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилишнинг бир неча йилларга мўлжалланган қатъий планлари белгиланадиган, шу маҳсулотларни пландан ташқари сотганларни харид нархларини ошириш йўли билан рағбатлантириш тадбирлари кўзда тутиладиган бўлди. Ана шу ва бошқа тадбирлар амалга оширилганлиги қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни жадал кўпайтириш ва қишлоқ меҳнатчиларининг меҳнатига ҳақ тўлашни ошириш учун шароит яратди, колхоз ва совхозларнинг иқтисодий аҳволини мустаҳкамлашга ёрдам берди. КПСС Марказий Комитети бизни бундан буён ҳам иқтисодий омиллардан тўғри фойдаланишга, бу омилларни такомиллаштиришга ва уларни маънавий омиллар билан моҳирона қўшиб олиб боришга ундамоқда. Ердан ва техникадан шу йўл билангина самарали фойдаланишга, меҳнат унумдорлигини жадал ўстиришга ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга эришиш мумкин.

Партия аграр сиёсатининг бошқа бир муҳим йўналиши қишлоқ хўжалигини замонавий индустриал негизга ўтказишни, экономиканинг бу соҳасида фан-техника тараққиётини кескин жадаллаштиришни кўзда тутади. Бу йўналиш қишлоқ хўжалигини юксалтиришнинг партия ишлаб чиққан кенг ва ҳар томонлама программасидаги қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини комплекс механизациялаш, химиялаштириш, ерларни мелиорациялашга доир кенг кўламли ишларни ўтказиш сингари энг муҳим бўғинларни ўз ичига олади.

Кейинги йилларда бу соҳада кўп иш қилинди. Давлат қишлоқ хўжалигига капитал маблағ ажратишни, қишлоқ учун хилма-хил техника ва механизмлар, минерал ўғитлар ва бошқа химиявий воситалар етказиб беришни йил сайин кўпайтирмоқда, ирригация-мелиорация ишлари кенг кўламда олиб борилмоқда. Давлат қишлоқ хўжалигига бундан буён ҳам катта маблағ сарфлай беради. Вазифа ана шу маблағдан энг кўп самара олинадиган тарзда фойдаланишдан иборат.

Л. И. Брежневнинг нутқида қишлоқ хўжалигининг техника таъминотини янада ошириш, уни қудратли замонавий техника билан таъминлаш зарурлиги алоҳида куч билан таъкидлаб ўтилди. Бу эса, механизаторларнинг катта ва малакали армиясини етарли равишда тайёрлаш ишларини кучайтириш вазифасини ўртага қўяди.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини химиялаштириш соҳасида улуғвор истиқболлар очилди. 1980 йилга бориб минерал ўғит етказиб беришни бутун мамлакатда 120 миллион тоннага етказиш мўлжалланган. Минерал ўғитларни ташиш ва асраш вақтида нобудгарчиликнинг олдини олиш, ўғитлардан фойдаланишнинг агротехника қоидаларига риоя этиш, колхоз ва совхоз кадрларига агрохимия билимларини ўргатишни яхшилашнинг муҳимлиги тобора ўсиб бораётганлиги ана шундан келиб чиқади.

Ирригация-мелиорация қурилиши масалаларига тўхталиб, Л. И. Брежнев пахтакор республикаларнинг бу соҳадаги катта муваффақиятларини таъкидлаб ўтди. У бундай деди: «Асосан суғориладиган ерларни кенгайтириш ҳисобига пахта етиштиришни муттасил кўпайтиришга эришилди. Биз Ўзбекистон, Туркманистон, Тожикистон ва бошқа барча пахтакор республикаларининг меҳнатчилари билан фахрланамиз. Бултур улар ўз мажбуриятларини бажардилар».

КПСС Марказий Комитети бизни бундан буён ҳам ирригация-мелиорация ишлари программасини муваффақиятли амалга оширишни таъминлашга даъват этмоқда. Шу билан бирга умуман ердан фойдаланиш проблемасини тўғри ҳал қилиш керак. Ер — халқнинг бебаҳо бойлиги, бинобарин, биз уни ардоқлаб асрашимиз, унинг унумдорлигини оширишимиз, ҳар гектар ердан тобора кўпроқ самара олишга эришишимиз лозим.

КПСС аграр сиёсатининг учинчи муҳим йўналиши — ишлаб чиқаришни ташкил этиш формаларини такомиллаштириш, қишлоқ хўжалигини бошқаришни яхшилашдир. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада ихтисослаштириш ва концентрациялаш, хўжаликлараро кооперацияни чуқур ривожлантириш бу йўналишнинг бош бўғинидир.

Бу проблема пишиб етилди, уни ҳаётнинг ўзи тақозо этмоқда. Гап шундаки, моддий-техника базаси тобора мустаҳкамланиб бораётганлиги туфайли қишлоқ хўжалиги ривожланишнинг янги босқичига кирмоқда, тобора кўпроқ индустриал негизга ўтказилмоқда. Ишлаб чиқарувчи кучлардаги бундай сифат силжиши ўз навбатида ишлаб чиқариш муносабатларини такомиллаштиришни, умумлаштириш жараёнларини, меҳнат тақсимотини кучайтиришни талаб қилади, чунки индустриал методлар кенг кўламдаги ишлаб чиқариш шароитидагина кутилган самарани беради.

Ҳолбуки, мамлакатда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг кўп тармоқли, тарқоқ структурасининг ўтмишдан мерос бўлиб қолган белгилари ҳамон давом этиб келмоқда. Бу ҳол қишлоқ хўжалигини фан-техника ютуқлари асосида қайта қуроллантириш жараёнига тўсқинлик қилмоқда, уни интенсивлаштиришга ҳалақит бермоқда.

«Шу сабабли, — деди Л. И. Брежнев, — ишлаб чиқаришни янада ихтисослаштириш ва концентрациялаш, хўжаликлараро кооперацияни чуқур ривожлантириш эндиликда мамлакат қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг энг муҳим туб масалалари бўлиб қолмоқда».

Ишлаб чиқаришни концентрациялаш негизида уни ихтисослаштириш катта наф келтиришини кўпгина йирик колхоз ва совхозларнинг тажрибаси кўрсатиб турибди. Бундай хўжаликларда меҳнат унумдорлиги, техника, ўғит, озуқадан фойдаланиш самарадорлиги ва бошқа иқтисодий кўрсаткичлар юқори бўлмоқда. Шу билан бирга хўжалик ичида хўжалик ҳисоби асосида ишлайдиган бўлинмаларни кооперациялаш кучаймоқда, улар ўртасидаги ишлаб чиқариш алоқалари мустаҳкамланмоқда, ишлаб чиқаришни бошқариш яхшиланмоқда.

Хўжаликлар кенг миқёсда кооперациялаш негизида хўжаликлараро ихтисослаштириш ва концентрациялаш проблемаси ҳам пишиб етилди. Ҳозирги вақтда ўз доирасида йирик ихтисослаштирилган, хўжаликни вужудга келтириш учун, кучли ишлаб чиқариш объектларини қуриш учун барча колхоз ва совхозларнинг одам ва материал ресурслари етарли деб бўлмайди. Уларнинг кўплари бу вазифани якка-ёлғиз ҳал эта олмайди. Бунинг учун уларнинг маблағи ҳам етишмайди. Шу сабабли бир неча хўжаликларнинг ресурсларини бирлаштириш лозим. Шу йўл билан улар индустриал типидаги йирик ихтисослаштирилган корхоналарни биргалашиб барпо эта оладилар.

Хўжаликлараро ихтисослаштиришни ривожлантириш туфайли кооперациянинг анча юксак формалари ҳам вужудга келмоқда, бунда колхоз ва совхозлар билан бирга давлат саноат корхоналари ҳам бирлашмаларга қўшиладилар ва шу тариқа агро-саноат комплекслари типидаги корхоналар вужудга келади. Бунинг жуда катта сиёсий, иқтисодий ва социал аҳамияти бор, чунки у мулкнинг давлат ва колхоз-кооператив формаларини бир-бирига янада яқинлаштиради.

Хуллас, ишлаб чиқаришни концентрациялашни уни ихтисослаштириш билан қўшиб олиб бориш ва хўжаликлараро кооперацияни чуқурлаштириш — ҳозирги босқичда қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг бирдан-бир тўғри йўлидир. Ҳозир бу бизнинг энг муҳим, энг актуал, энг зарур вазифамиздир.

Аммо бу катта ва мураккаб иш табақалаштирилган ҳолда ёндошишни талаб қилади. Бу проблемани шошқалоқликка йўл қўймай, босқичма-босқич, иқтисодий жиҳатдан саводли тарзда, илмий асосланган ҳолда ҳал этиш керак. Уни зўр-зўракилик билан ҳал этиб бўлмайди. Шу билан бирга ўринсиз сусткашлик қилиш ҳам ярамайди. Эски усулларга берилишни, бу муҳим ишга маҳкамачилик ва маҳаллийчилик назари билан қараш йўлидаги уринишларни бартараф этиш зарур.

Докладчи шуни таъкидладики, Л. И. Брежнев қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ташкил этишнинг янги формаларини атрофлича таҳлил этиб, қишлоқ хўжалигини бошқаришнинг янада мукаммал системасини вужудга келтириш вазифасини ўртага қўйди, бу система қандай асосий талаблар ва мезонларга мос келиши лозимлигини таърифлаб берди.

Биринчидан, бу система қишлоқ хўжалигининг ҳамма масалалари юзасидан ягона умумдавлат йўлини ўтказишни таъминлаши, ишнинг у ёки бу соҳаси учун масъул бўлган идоралар ўртасидаги ҳаракатларни узвий равишда боғлаб олиб боришни таъминлаши лозим. Иккинчидан, бу система компетенциялар билан масъулиятни турли даражадаги раҳбарлик ўртасида аниқ тақсимлаб қўйишни кўзда тутиши керак. Учинчидан, бу система марказлаштирилган планли раҳбарликни ишлаб чиқаришнинг ва маҳсулотни реализация қилишнинг оператив масалаларини ҳал этишда колхоз ва совхозларнинг мустақиллиги, ташаббускорлиги билан узвий равишда боғлаб олиб боришни, кўзлаши зарур. Тўртинчидан, бу системани қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига яқинлаштириш, ортиқча бўғинларни имкони борича тугатиш ва максимал даражада самарадорликка эришиш лозим.

Л. И. Брежнев ўз нутқида КПСС халқаро фаолиятининг энг муҳим соҳаларини ҳам ёритиб берди. У партия XXIV съезди ишлаб чиққан Тинчлик программасини рўёбга чиқаришдаги муваффақиятларни яққол кўрсатди.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Олмаотада тантаналарда сўзлаган нутқи жуда катта сиёсий ва халқ хўжалик аҳамиятига эга. Бу нутқ — дадил ижодий фикрга тўла, назарий жиҳатдан бениҳоя теран ва зўр илҳомбахш кучга эга бўлган ҳужжатдир. Бу нутқ — партия ва халқларнинг узоқ келажакка мўлжалланган жанговар ҳаракат программасидир.

Коммунистлар, барча совет кишилари Л. И. Брежневнинг нутқини бениҳоя зўр миннатдорчилик туйғуси билан кутиб олдилар. Улар партиянинг доно ички ва ташқи сиёсатини қизғин маъқуллаб, якдиллик билан қўллаб-қувватламоқдалар.

Л. И. Брежнев нутқидаги хулосалар ва қоидалар барча партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотлари фаолиятига асос қилиб олиниши лозим. Қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг туб проблемалари юзасидан 1974 йилги планни ва умуман беш йилликни тўла ва ошириб бажариш юзасидан ўртоқ Л. И. Брежнев айтган хулосалар ва қоидаларни амалга ошириш соҳасида амалий тадбирларни ишлаб чиқиб, уларни рўёбга чиқариш зарур.

Идеология муассасаларимиз, ва ташкилотларимиз — газета ва журналларнинг, радио ва телевидениенинг редакциялари, информация агентликлари, нашриётлар, ижодий союзлар кўп иш қилишлари мумкин ва лозим. Улар Л. И. Брежнев нутқида ўртага қўйилган назарий қоидалар ва амалий вазифаларни пропаганда қилиш планларини ишлаб чиқишлари ва амалга оширишлари шарт.

Телевидение ва радиоэшиттириш Давлат комитети ва кинематография Давлат комитетининг, ёзувчилар союзи, рассомлар союзи ва композиторлар союзининг вазифаларини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман. Улар ижодий планларда партия билан халқнинг қўриқ ерларни ўзлаштиришдаги, мамлакат ва республика экономикаси билан маданиятини юксалтиришдаги буюк жасоратини тараннум этувчи бадиий ва ҳужжатли асарлар, радиопостановкалар яратишни белгилашлари зарур. Ватанпарвар ва бунёдкор, коммунистик жамият бинокори бўлган совет кишисининг образи шу асарларнинг марказида туриши керак.

Ўртоқ Ш. Р. Рашидов республика ва Тошкент области қишлоқ хўжалигидаги ишларнинг аҳволини батафсил таҳлил этди, Л. И. Брежнев нутқидаги хулосалар ва қоидалар асосида амалий вазифаларни баён этиб берди. КПСС Марказий Комитети билан Иттифоқ ҳукуматининг жуда катта ёрдами туфайли Ўзбекистонда партиянинг аграр сиёсати ҳамма асосий соҳаларда муваффақиятли равишда амалга оширилмоқда, деб таъкидлади у.

КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил март ва 1966 йил май Пленумларидан кейин давлат Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалигини ривожлантириш учун шу пайтгача мисли кўрилмаган миқдорда капитал маблағ ажратди. Бу эса суғориладиган деҳқончиликни кенгайтириш ҳамда колхоз ва совхозларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлашнинг туб масалаларини узил-кесил ҳал этиш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барча тармоқларини юксалтирмоқ учун мустаҳкам замин яратиш имконини берди.

Сув хўжалиги қурилиши кенг кўламда авж олдириб юборилди. Шу вақт ичида сув омборларининг ҳажми 1,8 миллиард куб метр миқдорида кўпайди, 650 минг гектар ерда суғориладиган экинзорларнинг сув таъминоти оширилди, 240 минг гектар янги суғориладиган ер ишга туширилди. Колхоз ва совхозларни энг янги қишлоқ хўжалик техникаси билан таъминлаш ошди, минерал ўғит ва бошқа химиявий воситалар етказиб бериш кўпайди. Бу эса қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни кескин кўпайтириш, хўжаликлар экономикасини мустаҳкамлаш, қишлоқ меҳнатчиларининг фаровонлигини ошириш имконини берди.

Шу беш йилликнинг ўтган уч йили мобайнида республикада ялпи пахта ҳосили 14 миллион 128 минг тоннага етди ёки шундан аввалги уч йилдагига қараганда 2 миллион 19 минг тонна кўпайди. Дон, айниқса шоли ва маккажўхори, мева, сабзавот, маҳсулотлари, гўшт, сут, тухум, пилла, деҳқончилик ва чорвачиликнинг бошқа маҳсулотларини етиштириш ва давлатга сотиш анча ортди.

Колхоз ва совхозларнинг экономикаси сифат жиҳатидан янги негизда ўсмоқда. Қишлоқ хўжалиги ривожланишнинг интенсив йўлига тобора дадил ўтиб олмоқда.

Аммо бизнинг олдимизда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ҳамма тармоқларини янада юксалтириш соҳасида янги катта вазифалар турибди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев мамлакат пахтакор республикалари партия-хўжалик активларининг 1973 йил сентябрида бўлиб ўтган йиғилишида ва республикага Халқлар дўстлиги орденини топширишга бағишланган тантанали мажлисда сўзлаган нутқида Ўзбекистон ССРнинг ишлаб чиқарувчи кучларини жадал ривожлантириш, республика экономикасини юксалтириш юзасидан шу беш йилликка ва яқин келажакка мўлжалланган бениҳоя кенг миқёсдаги актуал вазифаларни ўртага қўйди.

Бу вазифалар қишлоқ хўжалиги соҳасида аввало янги қувватларни ўз вақтида ишга тушириш ва тўла-тўкис ўзлаштиришдан, суғориладиган ерларни кенгайтиришдан, пахта, дон, каноп, гўшт, сут, тухум, жун, мева, узум, сабзавот ва бошқа маҳсулотларни тобора кўпроқ етиштиришдан иборат.

Республикамизда Л. И. Брежнев йўл-йўриқлари асосида сув хўжалиги қурилишини янада кенгайтириш, 1980 йилгача янги суғориладиган ерлардан бир миллион гектарини ўзлаштириш, шу асосда пахта етиштиришни 6 миллион тоннага, дон етиштиришни 3,5 миллион тоннага, мева-сабзавот маҳсулотлари етиштиришни 6 миллион тоннага етказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни икки баравар кўпайтириш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқилди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилишни анча кўпайтириш белгиланди.

Бу улуғвор программани амалга оширишга киришилди. Бу йил биз беш йиллик план топшириқларидан анча ўзиб кетишимиз ва пахта етиштиришни 5 миллион тоннага, дон етиштиришни 2 миллион тоннага, шу жумладан шоли етиштиришни 323 минг тоннага, маккажўхори етиштиришни 780 минг тоннага етказишимиз, гўшт етиштиришни эришилган даражадан 14 процент, сут етиштиришни 19 процент, тухум етиштиришни 24 процент кўпайтиришимиз керак.

Ишлаб чиқаришни изчиллик билан ихтисослаштириш ва концентрациялаш, хўжаликлараро кооперацияни чуқурлаштириш — қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг, унинг тармоқларини интенсивлаштиришнинг, колхоз ва совхозлар экономикасини мустаҳкамлашнинг бош йўли бўлиб қолди. Кейинги йилларда республикамизда бу соҳада катта иш қилинди. Республика колхозларининг жуда кўпчилиги пахта етиштиришга ихтисослашган. Қишлоқ хўжалиги ялпи маҳсулотининг умумий ҳажмида пахтанинг салмоғи 70—80 процентга боради. Ишлаб чиқаришни ихтисослаштиришнинг юксак даражаси Ўзбекистон колхозларининг характерли хусусиятидир.

(Давоми 3-бетда).

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИНИНГ РЕЗОЛЮЦИЯСИ

Актив йиғилиши «Қўриқ ерлар ўзлаштирила бошлаганлигининг 20 йиллигига бағишланиб Олмаотада ўтказилган тантанали мажлисда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев нутқида берилган йўл-йўриқлар асосида қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш соҳасида Тошкент область партия ташкилотининг вазифалари» тўғрисида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг докладини тинглаб ва муҳокама қилиб, ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқи жуда катта сиёсий, назарий ва халқ хўжалик аҳамиятига эга эканлигини таъкидлайди.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг ёрқин ва чуқур мазмунли нутқида қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштиришнинг тарихий аҳамияти ҳар тарафлама таърифлаб берилди. Коммунистик партия, совет халқининг қўриқ қаҳрамонномасидаги буюк жасорати бутун улуғворлиги билан кўрсатилди. Партиянинг ҳозирги босқичдаги аграр сиёсатининг КПСС Марказий Комитети 1965 йил март Пленуми ишлаб чиққан, Марказий Комитетнинг шундан кейинги пленумлари, партия XXIII ва XXIV съездлари қарорларида ривожлантирилган ва мустаҳкамлаб берилган асосий йўналишлари ва унинг моҳияти аниқ баён этилиб, чуқур асослаб берилди.

Актив йиғилиши ўртоқ Л. И. Брежнев нутқида баён этилган хулосалар ва қоидалар жанговар иш программаси бўлиб қолади ва барча партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари ҳамда идеология муассасаларининг ташкилотчилик ва агитация-пропаганда ишига асос қилиб олиниши лозим, деб ҳисоблайди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев нутқида ўртага қўйилган вазифаларни кенг миқёсда пропаганда қилиш ва тушунтириб беришга олимлар ва олий ўқув юртларининг муаллимлари, лекторлар ва пропагандистлар, партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимларининг кенг доирасини жалб қилиш зарур. Қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштириш ишида партия билан совет халқи кўрсатган қаҳрамонона жасоратнинг тарихий аҳамиятига алоҳида эътибор берилсин, шунинг намунасида социалистик тузумнинг ва совет турмуш тарзининг афзаллиги кўрсатилсин.

Область, шаҳар ва район газеталари, маҳаллий радио эшиттириш редакциялари ишлаб чиқилган планлар асосида ўртоқ Л. И. Брежнев нутқида баён этилган назарий қоидалар ва амалий вазифаларни кенг миқёсда пропаганда қилишлари зарур.

Актив йиғилиши область партия комитети ва область ижроия комитети, район партия комитетлари ва район ижроия комитетлари, область ва район қишлоқ хўжалик органлари қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг туб проблемалари соҳасида ўртоқ Л. И. Брежнев нутқида ўртага қўйилган вазифаларни бажариш юзасидан, 1974 йил планини ва умуман беш йилликни тўла ва ошириб бажариш юзасидан амалий тадбирларни ишлаб чиқиб, ҳаётга тадбиқ этишлари зарур, деб ҳисоблайди.

Партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органларининг ва хўжаликларнинг раҳбарлари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Олмаотадаги нутқида берилган йўл-йўриқларга амал қилиб, пахта, сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини янада оширишга қаратилган зарур агротехника тадбирларини белгилашлари, бу йилги ҳамма экиш-тикиш ишларини уюшқоқлик билан, қисқа муддатларда, юксак агротехника даражасида ўтказишлари лозим.

Область колхоз ва совхозлари Титов номли совхознинг ўртоқ Л. И. Брежнев томонидан Олмаотада ўртага қўйилган вазифалар асосида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада интенсивлаштиришга доир тадбирларни ишлаб чиқиш соҳасида бошлаган қимматли ташаббусига қўшилишлари керак.

Суғориладиган ерларнинг ҳар гектаридан барча хўжаликлар камида 70 центнер маккажўхори дони, 60 центнер ва ундан ҳам кўпроқ шоли, 30—40 центнер бошоқли экинлар ҳосилини олишларига эришиш учун донли экинлар ҳосилдорлигини оширишга алоҳида эътибор бериш зарур. Суғориладиган ерлардан самарали фойдаланиш, илмий асосланган алмашлаб экишни янада жорий этиш, деҳқончилик маданиятини ошириш, ерларни мелиорациялаш, минерал ўғитлар самарадорлигини кўпайтириш, экинларни қишлоқ хўжалик зараркунандалари ва касалликларидан ҳимоя қилиш ишларини, янги ерларни ўзлаштириш ва фойдаланишга топшириш ишларини кучайтириш юзасидан таъсирчан чоралар кўрилиши лозим.

Пахтачиликда комплекс механизацияни ривожлантиришга, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг бошқа тармоқларида механизациялаш даражасини оширишга, техникадан тўғри фойдаланишга, қишлоқ хўжалик машиналари ва қуролларининг юксак унумдорлик даражасига эришган илғор механизаторларнинг иш методларини кенг оммалаштиришга алоҳида эътибор берилиши керак.

Сабзавотчилик, картошкакорлик, боғдорлик, токчилик, шоликорлик ва дончилик маҳсулотини етиштиришни ихтисослаштириш ва концентрациялашни кенг ва чуқур амалга ошириш зарур. Тошкент аҳолисининг ва областдаги бошқа шаҳарлар аҳолисини сабзавот билан йил бўйи таъминлаш имконини берувчи теплица хўжалигини янада ривожлантириш зарур.

Саноат, транспорт, алоқа корхоналарининг, қурилиш ташкилотларининг партия ташкилотлари ва раҳбарлари қишлоқдаги оталиқ ишини доимо ривожлантиришлари, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини механизациялаш даражасини янада оширишда, мелиорация ва ирригация ишларини ўтказишда, қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қилиш ва ундан самарали фойдаланишда, етиштирилган ҳосилни йиғиштириб олишда колхоз ва совхозларга мунтазам ёрдам бериб туришлари керак.

Актив йиғилиши чорвачиликни замонавий индустриал негизга ўтказиш, ишлаб чиқаришни ихтисослаштиришни ва концентрациялашни кучайтириш ҳисобига қишлоқ хўжалигининг бу муҳим тармоғини янада юксалтириш зарур, деб ҳисоблайди. Чорва молларни асраш ва боқишнинг илғор технологиясини, илм-фан ютуқларини чорвачиликдаги, маҳсулотни қайта ишлаш ҳамда омухта ем ишлаб чиқаришдаги илғор тажрибани қатъият билан жорий этиш, ана шу ҳаётий муҳим тармоқни ва унинг ем-хашак базасини мустаҳкамлаш учун мавжуд имкониятлар ва резервлардан тўлиқроқ фойдаланиш лозим.

Колхоз ва совхозларнинг 1974 йилда ватанга камида 420 минг тонна пахта бериш, ҳосилнинг камида 70 процентини пахта териш машиналарида йиғиштириб олиш, 215 минг тонна дон, шу жумладан 73 минг тонна маккажўхори, 293 минг тонна сабзавот, 30,7 минг тонна гўшт, 119,3 минг тонна сут ва қишлоқ хўжалигининг бошқа кўпгина маҳсулотларини етиштириш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини сўзсиз бажаришни таъминлашни актив йиғилиши партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотларининг, қишлоқ хўжалик органларининг ва хўжаликлар раҳбарларининг энг муҳим вазифаси, деб ҳисоблайди.

* * *

Актив йиғилиши қатъий ишонч билдириб айтадики, Тошкент областининг меҳнаткашлари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Олмаотада сўзлаган программ нутқига жавобан беш йилликнинг белгиловчи йили — 1974 йил топшириқларини муваффақиятли амалга ошириш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёздириб, хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳамма соҳаларида янги марраларга ва чўққиларга кўтариладилар. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг эллик йиллигини муносиб кутиб оладилар.

СОЦИАЛИЗМ ВА ТИНЧЛИК ҒАЛАБАЛАРИ ЙЎЛИДАН

КПСС XXIV СЪЕЗДИНИНГ УЧ ЙИЛЛИГИГА

Коммунистик партия, бутун совет халқи КПСС XXIV съезди илгари сурган буюк бунёдкорлик программасини зўр ижодий ғайрат ва изчиллик билан амалга оширмоқдалар. Бу съезд 1971 йил 30 март — 9 апрелда бўлиб ўтди. Бизнинг Ватанимиз съезд белгилаб берган социал-иқтисодий тараққиёт йўлидан комил ишонч билан олға бормоқда. Съезд тарихий қарорларининг сафарбар қилувчи ва ташкил этувчи кучи олға қараб қўйилган ҳар бир қадамда тўлароқ намоён бўлмоқда.

Партиямиз ва давлатимиз ички ва халқаро сиёсатининг муваффақиятлари улуғвор ва шубҳасиздир. Бу муваффақиятлар КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан ва КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорларида, партиянинг бошқа ҳужжатларида ривожлантирилган йўл тўғри йўл эканлигини жуда яққол тасдиқлайди. Ленин партияси социалистик экономиканинг самарадорлигини бутун чоралар билан ошириш ва халқ фаровонлигининг ўсишини таъминлаш, коммунизм қуриш учун қулай ташқи шарт-шароитларни вужудга келтириш, жаҳон социализмининг, бутун дунёда тинчлик, демократия ва социал тараққиёт ишининг позицияларини мустаҳкамлаш йўлида оғишмай ва зўр қатъият билан кураш олиб бормоқда.

1.

КПСС XXIV съездидан кейин ўтган уч йил мобайнида социалистик Ватанимизнинг миллий бойлиги ва қудрати ғоят ўсди. Совет жамиятининг социал-сиёсий ва ғоявий бирлиги, СССР халқларининг интернационал қардошлиги янада кўпроқ мустаҳкамланди. Иттифоқдош ва автоном республикаларнинг ҳамда миллий округларнинг байроқларида Халқлар дўстлиги ордени порлаб турганлиги бу бирлик ва қардошликнинг рамзидир. Ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар, зиёлилар, барча социалистик миллатларга мансуб меҳнаткашлар Ленин партияси, унинг Марказий Комитети теварагига янада маҳкам жипслашдилар.

Кўп миллионли омманинг раҳбари ва ташкилотчиси бўлган партиямизнинг обрў-эътибори беҳисоб юксак ва барқарордир. Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг 1973 йил декабрь Пленумида сўзлаган нутқида буни таъкидлаб, қуйидагиларни айтди: «Партия халқ манфаатлари учун ҳормай-толмай кураш олиб борганлиги туфайли, коммунистик қурилишнинг ҳозирги босқичи учун тўғри йўлни ишлаб чиқа олганлиги туфайли, тинчликни мустаҳкамлашда жуда катта муваффақиятларга эришганлиги туфайли ана шу обрў-эътиборга эга бўлди. Ишчилар синфи, деҳқонлар ва зиёлилар бу йўлни ўзларининг жонажон иши деб қабул қилдилар. Ўртоқлар, партиянинг юксак обрў-эътибори энг қимматли мулкимиздир. Биз бунда партиянинг халққа фидокорона хизмат қилиб келганлиги ва хизмат қилаётганлигининг ҳаққоний эътирофинигина кўриб қолаётганимиз йўқ. Шу билан бирга партиянинг обрў-эътибори бизнинг қудратли, ҳақиқатан ҳамиша ғолиб қуролимиз ҳамдир. Бу қурол кенг оммани жипслаштириб, мамлакат олдида турган вазифаларни ҳал этишга сафарбар этиш, уларни умумдавлат манфаатлари учун онгли курашчиларга айлантиришга ҳам ёрдам беради».

КПСС XXIV съездининг коммунистик қурилиш вазифаларининг кўламлари кенгайиб борган сари ва бу вазифалар мураккаблашиб борган сари партиянинг роли қонуниятли суратда ўсиб боражаги тўғрисида чиқарган хулосаси тамомила тўғри эканлигини ҳаёт тўла тасдиқлади. Партия ташкилотлари съезд қарорларини бажариш жараёнида ижтимоий ва хўжалик ҳаётининг турли соҳаларига раҳбарлик қилишда янги тажрибалар тўплади. Ҳозирги пайтда партия ўз сафларида 15 миллион коммунистни бирлаштирмоқда ва 380 минг бошланғич ташкилотга эгадир. Партия совет халқининг бунёдкорлик фаолиятига зўр ишонч ва моҳирлик билан раҳбарлик қилмоқда.

Партия ҳужжатларини алмаштириш партия сафларини янада мустаҳкамлашга, жамиятга раҳбарликнинг услуб ва методларини такомиллаштиришга, ҳар бир коммунистнинг активлигини оширишга ёрдам беради. КПССнинг ўн миллиондан ортиқ аъзоси шу пайтгача янги партия билетлари олди. Партия ҳужжатларини алмаштириш муносабати билан олиб борилаётган сиёсий иш ва ташкилотчилик иши партиянинг негизи бўлган ва унинг сиёсатини бевосита амалга ошираётган бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлик қобилиятини кучайтиришга қаратилган.

Раҳбар партия органларининг ҳисобот ва сайловлари яқинда тамом бўлди. Бу ҳисобот ва сайлов КПСС XXIV съездининг қарорларини амалга ошириш учун курашда катта аҳамиятга эга бўлди. Район, шаҳар, округ, область ва ўлка партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов конференцияларининг ғоят муҳим аҳамияти шу билан белгиланадики, улар съезддан кейин биринчи марта ўтказилди ва партия томонидан қўйилган вазифаларни ҳал этишда коммунистларга, барча меҳнаткашларга катта сафарбар қилувчи таъсир ўтказди.

Партиянинг хилма-хил раҳбарлик ва ташкилотчилик фаолияти ишга дадил, ижодий ёндашиш, халққа ленинча ишонч руҳи билан суғорилган. Халқ билан мустаҳкам бирлик партияга янги бунёдкорлик ишларини амалга ошириш учун куч бағишлайди. Партия омма билан алоқани доим мустаҳкамлаб, омманинг ғайрат-шижоати ва ташаббусини тўққизинчи беш йиллик план топшириқларини бажариш учун фидокорона курашга сафарбар қила олди.

Беш йилликнинг дастлабки уч йилида экономикани ривожлантириш, коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш соҳасида кўпгина муваффақиятларга эришилди. КПСС XXIV съезди эълон қилган ишлаб чиқаришни интенсивлаштириш йўли катта самаралар беряпти. Миллий даромад 45 миллиард сўм миқдорида ортди. Бу — мамлакатнинг урушдан аввалги 1940 йилдаги бутун миллий даромадидан ортиқдир. Ҳозирги вақтда СССРнинг истеъмол ва жамғариш учун фойдаланилаётган бутун миллий даромади 333,8 миллиард сўмни ташкил этади. Саноат маҳсулотининг ҳажми 23,1 процент ўсди.

Ишлаб чиқариш, уй-жой-коммунал ва маданий қурилишнинг кенг программаси бажарилди. Халқ хўжалигига сарфланган капитал маблағларнинг ҳажми 280 миллиард сўмликдан ҳам ортиб кетди. Беш йилликнинг уч йили мобайнида асосий ишлаб чиқариш фондлари 30 процент кўпайди ва 1972 йил нархларида 680 миллиард сўмдан ошиб кетди. Саноатда юксак даражадаги техника ва илғор технологияга эга бўлган, ғоят бақувват агрегатлар билан таъминланган неча юзлаб корхоналар, цехлар ва объектлар ишга туширилди.

Қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш учун кўп иш қилинди. Уч йил ичида бу соҳани ривожлантириш учун салкам 72 миллиард сўмлик капитал маблағ, яъни беш йиллик планда шу давр учун кўзда тутилганидан қарийб 2,5 миллиард сўм ортиқ маблағ сарфланди. Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари 963 мингта трактор, 581 мингта юк автомобиллари ва махсус автомобилларни, 162 миллион тоннадан ортиқ минерал ўғитларни олишди.

Беш йилликнинг ҳал қилувчи, учинчи йили чинакам зарбдор меҳнат йили бўлди. 1973 йил планининг асосий кўрсаткичлари тўла ва ошириб бажарилди. Бу — Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси кенг авж олдирилганлиги, ишлаб чиқариш резервларидан тўлароқ фойдаланилганлиги натижасидир. Саноат ишлаб чиқариши 1972 йилга нисбатан планда белгиланган 5,8 процент ўрнига 7,4 процент ўсди. Маҳсулотнинг энг муҳим турларидан кўпчилигини реализация қилиш ва ишлаб чиқариш ҳажми бўйича план ошириб бажарилди. Пландан ташқари 7,3 миллиард сўмлик маҳсулот тайёрланди ва реализация қилинди. Рекорд миқдорда дон ҳосили — 222,5 миллион тонна ҳосил олинди. Барча иттифоқдош республикалар давлатга дон сотиш юзасидан халқ хўжалик планларини ва социалистик мажбуриятларини бажардилар. Мамлакатнинг пахтакорлари ажойиб меҳнат ғалабасига эришдилар. Улар 7,66 миллион тонна пахта териб олдилар. Қиш фаслининг оғир шароитларига қарамай чорвадорлар 1973 йилда чорва моллар ҳамда паррандаларни кўпайтиришни ва уларнинг маҳсулдорлигини оширишни таъминладилар. Бутун мамлакат қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштиришнинг аҳамиятига юксак баҳо бермоқда. Янгидан ўзлаштирилган ерларда ҳозир мамлакатда тайёрланаётган бутун доннинг 27 проценти олинмоқда.

1973 хўжалик йилининг якунлари Ватанимиз қандай катта имкониятларга эга эканлигини, эндиликда қандай катта вазифаларни уддалай олишимизни яна бир марта кўрсатди. Янги халқ хўжалик вазифаларини ҳал этиш учун мавжуд резерв ва ресурсларнинг ҳаммасидан ўз вақтида ва самарали фойдаланиш муҳимдир. Партия кенг халқ оммасини шунга отлантирмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг 1973 йил декабрь Пленумида мамлакатимиз экономикасининг ривожланиши объектив суратда ва чуқур таҳлил этилди. Ўртоқ Л. И. Брежнев Пленумда сўзлаган нутқида, биз қилинган ишларни қонуний ифтихор билан якунлаштирмоқдамиз ва халқнинг буюк ишлари ва зафарларини муносиб суратда эъзозлаймиз, деб таъкидлади. Шу билан бирга ўртоқ Л. И. Брежнев хўжаликка илмий асосда раҳбарликни янада яхшилаш, қурилишда ва лойиҳа ишида мавжуд бўлган камчиликларни бартараф этиш зарурлигини кўрсатди, халқ хўжалигини, халқнинг маданияти ва фаровонлигини янада юксалтириш йўллари ва методлари тўғрисидаги принципиал қоидаларни илгари сурди. КПСС Марказий Комитетининг Пленуми Марказий Комитет Сиёсий бюросининг ички ва ташқи сиёсат соҳасида партия XXIV съезди қарорларини амалга ошириш борасидаги фаолиятини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқида баён этилган қоида ва хулосаларни тўла-тўкис маъқуллаб, барча партия ташкилотларига коммунистларни, комсомолларни ва барча меҳнаткашларни экономиканинг ҳамма тармоқларида ишлаб чиқариш суръатларини тағин ҳам жадаллаштиришга сафарбар қилиш йўлидаги ишларни кучайтиришни таклиф этди. Пленум 1974 йил планини тўла ва ошириб бажариш умуман беш йиллик планни муваффақиятли туғаллаш учун белгиловчи аҳамиятга эга бўлади, мамлакатнинг иқтисодий потенциалини янада ўстириш, унинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш, халқимизнинг моддий фаровонлиги ва маданий савиясини ошириш учун шарт-шароитларни вужудга келтиради, деб уқтириб ўтди.

Ватанимизнинг меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг қарорларига ва КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан кам чиқим қилиб кўпроқ, яхши сифатли маҳсулот берайлик деган шиор остида план топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани янада зўр ғайрат билан кенг авж олдириб юбордилар. Шу билан бирга меҳнат унумдорлигини тез ўстириш, ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш, ишга тушириладиган объектларни тезроқ фойдаланишга топшириш вазифаларини ҳал этиш партия билан халқнинг диққат марказида турибди. Буларнинг ҳаммаси замонавий фан-техника революцияси ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий қилиш, уни энг янги техника билан таъминлаш, прогрессив технология жараёнлари ва лойиҳа ечимларини ҳал этиш йўли билан рўёбга чиқарилмоқда.

Ишлаб турган корхоналарнинг қувватини технология жараёнларини интенсивлаштириш, эскириб қолган машина-ускуналарни алмаштириш, меҳнатнинг илғор методларидан кенг фойдаланиш йўли билан ошириш — фан-техника тараққиётининг истиқболли йўналишидир. Шчекино химия комбинатининг тажрибаси, Н. Злобин бошлиқ бинокорлар бригадаси ва бошқа бригадаларнинг тажрибаси меҳнат унумдорлигини тез ўстириш учун курашда зўр эътиборга сазовордир.

КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми қарорларида кўрсатиб ўтилганидек, экономикани бошқаришнинг ташкилий структурасини такомиллаштириш, планлаштириш системаси ва методларини яхшилаш, иқтисодий ва маънавий стимулларни кучайтириш — ишлаб чиқаришни интенсивлаштиришнинг, меҳнаткашлар ижодий активлигини оширишнинг энг муҳим шартидир. Бу тадбирлар министрликларни ва корхоналарни тиғиз планлар қабул қилишга, резервларни қидириб топишга, бутун кучларини сарф қилиб жонбозлик билан ишлашга мажбур этган бўлур эди.

Кейинги вақтларда тармоқ бўйича бошқариш анча яхши йўлга қўйилди. Ишлаб чиқаришни концентрациялаш, ихтисослаштириш ва кооперативлаштириш амалга оширилмоқда, тармоқни бошқаришнинг такомиллаштирилган икки-уч звеноли системасига ўтилмоқда. Бу ишни бундан буён ҳам давом эттириш, давлат ва хўжалик бошқармасининг ҳамма звеноларида давлат маблағларидан фойдаланиш устидан, план ва молия интизомига риоя қилиниши устидан молиявий контролни кучайтириш зарур.

Партия аграр сиёсат соҳасида катта вазифаларни ҳал этмоқда. Бу сиёсат ҳамиша партиянинг диққат марказида турибди ва КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил март Пленуми қарорларида, партиянинг XXIII ва XXIV съездлари ҳужжатларида янада ривожлантирилди. Бу сиёсат миллионларча совет кишилари фаолиятининг негизи бўлиб қолди. Ўртоқ Л. И. Брежнев қўриқ ерлар ўзлаштирилишининг 20 йиллигига бағишлаб Олмаотада ўтказилган тантанали мажлисда сўзлаган нутқида КПСС аграр сиёсатининг асосий йўналишларини чуқур таърифлаб берди ва бунда гап ягона сиёсат тўғрисида, ўпирилишларга ва орқада қолишга йўл қўймай олға ҳаракат қилиб бориш имконини берадиган ҳамда ўзаро боғланган йўналиш ва тадбирларнинг йиғиндиси тўғрисида бораётганлигини таъкидлади. Биз шундай қилганимиздагина қишлоқ хўжалигининг жамиятнинг тобора ўсиб бораётган эҳтиёжларидан орқада қолишига барҳам бера оламиз.

Меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини ошириш соҳасидаги тадбирлар беш йилликнинг асосий вазифаси қилиб илгари сурилди. Экономикани ўстириш негизида ана шу асосий вазифа изчиллик билан амалга оширилмоқда. 1971—1973 йилларда 31 миллион кишининг— ҳар уч ишчи ва хизматчилардан бирининг иш ҳақи миқдори кўпайтирилди. Пенсиялар, стипендиялар, нафақалар ва бошқа тўловлар миқдорининг оширилиши 23 миллион кишининг даромадларини кўпайтириш имконини берди. Истеъмол фонди тўхтовсиз ортиб бормоқда. Бу фонд миллий даромаднинг қарийб тўртдан уч қисмини ташкил этади. Халқ маорифи, фан, маданият, соғлиқни сақлаш учун ажратиб берилаётган маблағлар миқдори кўпайтирилмоқда. Совет кишиларининг ҳаёти йил сайин кўпроқ таъминланган, сермазмун ва мароқли бўлиб қолмоқда, уларнинг маънавий талаб-эҳтиёжлари кенгайиб бормоқда.

Партия совет кишиларини коммунистик дунёқараш ва ахлоқ руҳида, буржуа идеологиясига нисбатан муросасизлик руҳида тарбиялаш соҳасида кўп иш қилмоқда. Бу вазифалар актуал халқ хўжалиги проблемаларини ҳал этиш билан чамбарчас боғланган ҳолда амалга оширилмоқда. Партия экономикани янада юксалтириш ва халқ хўжалигини бошқариш системасини такомиллаштиришга эришиб, барча меҳнаткашларни бу ишга янада кенгроқ жалб этишга алоҳида эътибор бермоқда.

Советларнинг, касаба союзларининг, комсомолнинг фаолиятини такомиллаштириш — партиянинг омма меҳнат ғайрати ва сиёсий активлигини ривожлантириш соҳасидаги асосий вазифаларидан биридир. СССРда меҳнаткашлар депутатлари Советлари депутатларининг статуси тўғрисидаги Қонуннинг амалга оширилиши социалистик демократияни мустаҳкамлашнинг муҳим омили бўлиб қолди. 16 июнда давлат ҳокимиятининг олий органи — СССР Олий Советига ўтказиладиган сайлов Совет давлатини оғишмай мустаҳкамлашга ва социалистик демократизмни янада ривожлантиришга хизмат қилади.

Биз беш йилликнинг масъулиятли даврига қадам қўйдик. Беш йилликнинг охиригача қолган даври ичида КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш юзасидан катта ҳажмдаги ишлар бажарилиши керак. КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленумида, ўртоқ Л. И. Брежневнинг қўриқ ерлар ўзлаштирилишининг 20 йиллиги муносабати билан ўтказилган тантаналарда сўзлаган нутқида белгиланган мақсадларга эришишнинг конкрет йўллари кўрсатиб берилди. Партия оммани коммунистик қурилишнинг социал-иқтисодий программасини бажаришга сафарбар қилмоқда, беш йилликнинг тўртинчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани янада кенг авж олдиришга даъват этмоқда. Умуман беш йиллик планнинг муваффақиятли бажарилиши тўртинчи йилда қилинадиган ишларга кўп жиҳатдан боғлиқдир. Меҳнаткашларнинг ташаббуси, партиянинг раҳбарлиги — янгидан-янги муваффақиятларга эришувимизнинг гаровидир.

2.

Халқаро муносабатларда «совуқ уруш» сиёсатидан кескинликни юмшатиш ва турли ижтимоий тузумдаги давлатлар ўрасида тинч-тотув яшаш принципларини барқарор қилиш сари бурилиш юз берганлиги партиямиз ленинчи ташқи сиёсатининг эришган катта муваффақияти, КПСС XXIV съезди қабул қилган Тинчлик программасини амалга ошириш йўлида изчиллик билан олиб борилган курашнинг муҳим якунидир. Бу муваффақият, аввало, социалистик ҳамдўстликдаги қардош мамлакатлар билан, коммунистик ва ишчи партиялар билан, жаҳоннинг барча прогрессив кучлари билан биргалашиб қилинган ҳаракатларимиз натижасидир.

Тарихий миқёси жиҳатидан шу қадар қисқа давр ичида ўз аҳамияти жиҳатидан шу қадар катта вазифани бажариш йўлида кўпгина муваффақиятларга эришилди. Вьетнамда ажнабийлар агрессияси тугатилди, Яқин Шарқдаги низони сиёсий йўл билан ҳал этиш соҳасида биринчи қадамлар қўйилди. Капиталистик мамлакатлар билан муносабатларда тинч-тотув яшаш принциплари қарор топмоқда. Европада вазият тубдан ўзгармоқда. Қуролланиш пойгасини чеклаш юзасидан биринчи шартномалар тузилди; қуролсизланиш масалалари хусусида Жаҳон конференциясини чақириш тўғрисида Совет Иттифоқининг таклифини Бирлашган Миллатлар Ташкилоти қўллаб-қувватлади.

Энг асосий якунлар тўғрисида гапирганда шуни айтиш кераки, қирқ бешинчи йиллардан кейин инсониятга таҳдид солиб турган жаҳон ракета-ядро урушининг келиб чиқиш хавфи камайди, ялпи тинчликни сақлаб қолиш истиқболлари равшанроқ ва ишончлироқ бўлиб қолди.

Шундай қилиб, КПСС XXIV съездининг ташқи сиёсат соҳасидаги анализлари объектив эканлигини, донишмандлик билан башорат қилганлигини ва кўрсатган йўл-йўриқлари реал эканлигини ҳаётнинг ўзи жуда равшан исбот қилди.

Мана шу йўл-йўриқларнинг муваффақият билан амалга оширилаётганлиги ҳозирги халқаро муносабатларнинг системасига ва характерига жуда катта революционлаштирувчи таъсир ўтказиб, социал тараққиёт учун қулай шароит яратиб бермоқда.

КПССнинг олиб бораётган жуда чуқур синфий ташқи сиёсати барча халқларнинг ҳаётий манфаатларига мос бўлиб тушмоқда. Социализм билан тинчлик бир-биридан ажралмас эканлигини омма тобора чуқур англамоқда.

Бутун жаҳон тараққиётининг бош етакчи кучи бўлган жаҳон социалистик системасини мустаҳкамлашга КПСС жуда катта аҳамият бериб келди ва аҳамият бермоқда. Қардош партиялар раҳбарларининг икки томонлама ва кўп томонлама учрашувлари алоҳида аҳамият касб этди. Аллақачон традиция бўлиб қолган Қрим учрашувлари, шунингдек Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг кенгашлари ғоят муҳим роль ўйнамоқда. Йигирма беш йилдан бери ишлаётган Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган давлатларнинг ҳамдўстлиги жаҳоннинг иқтисодий жиҳатдан энг қудратли районий бўлиб қолиши учун комил ишонч билан олға бормоқда. Мана шуларнинг ҳаммаси социалистик давлатларнинг ривожланаётган мамлакатларга амалий мадад бериб туриш йўлидаги имкониятларини кенгайтирмоқда, унинг халқаро меҳнат тақсимотида интенсив иштирок қилиш қобилиятини кучайтирмоқда.

Капитализмнинг умумий кризиси кучаяётган, шу жумладан империалистик давлатлар ўртасида халқаро миқёсда зиддиятлар кескинлашаётган бир вазиятда социализм қарор топдираётган, халқаро муносабатлар янги типининг афзалликлари, айниқса, равшан кўринмоқда. Халқаро муносабатларнинг мана шу янги типи барча давлатларнинг мустақиллиги, суверенитети, тенг ҳуқуқлилиги каби умумдемократик принципларга реал мазмун бағишлайди ва шу билан бирга социалистик интернационализм принципларини барқарор қилади. Бу принциплар давлатлар ўртасидаги ўзаро муносабатларни сифат жиҳатдан янги хусусият билан, яъни қардошларча ўзаро ёрдам билан бойитади, халқларнинг ҳар жиҳатдан бир-бирига яқинлашувига кўмаклашади.

Миллий озодлик курашини олиб бораётган ёки ҳозирнинг ўзидаёқ мустақил ривожланиш йўлига тушиб олган халқлар учун социализмнинг қардошларча ҳамкорлик намунаси, унинг жозиба кучи жуда катта. Совет Иттифоқининг, қардош социалистик мамлакатларнинг Ҳинди-Хитой ватанпарварларига, араб халқларига уларнинг тарихидаги энг оғир даврларда холисона ёрдам бериб турганлиги, барча антиимпериалистик ҳаракатлар билан бирдамлик социализм иши билан миллий озодлик ҳаракати иши бир-бири билан чамбарчас жипслигини намойиш қилмоқда. Мана шу узвий ўзаро жипслик авайлаб сақланган ва мустаҳкамланган жойда ҳамиша муваффақиятларга эришилмоқда.

Совет Иттифоқи ўз дўстлари ва иттифоқчилари билан бирга империалистик агрессияга қарши курашда тарихий ғалабага эришган Вьетнам халқига ўз миллий орзу-умидларини рўёбга чиқариш имкониятини бериш учун қатъият ва изчиллик билан курашиб келмоқда. Ҳинди-Хитой мамлакатларида мустаҳкам тинчликнинг ўрнатилиши бутун Осиёда хавфсизликни мустаҳкамлашга ва ҳамкорликни ривожлантиришга кўмаклашган бўлур эди. Социалистик давлатлар Яқин Шарққа доир ишларда ҳам худди шундай изчил ва ўзгармас позицияда турибди. Совет Иттифоқи шу районда мустаҳкам тинчлик ўрнатилишига эришишга актив ҳисса қўшди ва бундан кейин ҳам шундай ҳисса қўшаверади.

Осиё, Африка, Латин Америкасидаги ривожланаётган мамлакатлар мустақиллигининг мустаҳкамланиши, уларнинг империализмга қарши олиб бораётган кураши ўз навбатида халқаро миқёсда кучлар нисбатини тобора тинчлик ва социал тараққиёт кучлари фойдасига ўзгартирмоқда. Шундай қилиб, социалистик ҳамдўстликнинг миллий-озодлик ҳаракатлари билан интернационал бирдамлиги янги мустақил давлатларнинг жаҳон майдонига чиқишига кўмаклашиб, ялпи тинчлик ишини мустаҳкамлайди, деб КПССнинг қилган илмий башорати амалда исбот этилмоқда. Чунки, бу янги мустақил давлатларнинг империализмга қарши олиб бораётган актив сиёсати ўз навбатида ҳозирги замоннинг кескинликни юмшатишга, халқларнинг хавфсизлигини мустаҳкамлашга қаратилган энг асосий тенденцияси кучайишига имкон беради.

Европада ҳам анчагина ижобий силжишларга эришилди. Германия Демократик Республикаси билан Германия Федератив Республикаси Бирлашган Миллатлар Ташкилотига қабул қилинди. Шундай қилиб СССР билан ГФР ўртасида шартнома тузилиши туфайли Европа давлатлари ўртасидаги муносабатларда бошланиб кетган ижобий ўзгаришлар «совуқ уруш»нинг сарқитларини тозалаш процессини муваффақият билан туғаллади. Шу билан бирга халқларнинг фашизмга қарши озодлик кураши ютуқлари сира ҳам қўлдан берилмади, аксинча, эришилган улуғ ғалабанинг самаралари сақланиб қолинди ва мустаҳкамланди.

Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик масалаларига бағишланган Кенгашнинг якунловчи даврига тайёргарликнинг тезроқ туғалланишидан бутун дунё халқлари ғоят манфаатдордир. Чунки, тинчлик бўлинмасдир ва Европада тинчликни барқарор қилиш тажрибаси планетамизнинг бошқа районларидаги вазиятга ҳам ҳеч шубҳасиз ижобий таъсир ўтказган бўлур эди.

Партиянинг XXIV съездида, КПСС Марказий Комитетининг 1973 йил апрель Пленумида капиталистик мамлакатлар билан тенг ҳуқуқли ўзаро манфаатли ҳамкорликни ривожлантириш совет ташқи сиёсат йўли эканлиги таъкидлаб ўтилган эди. Бу йўлнинг тўғри эканлиги батамом тасдиқланди. Чунончи, Л. И. Брежневнинг яқинда Пицундада Ж. Помпиду билан учрашуви туфайли Умумевропа кенгашини муваффақиятли туғаллаш мақсадида биргаликда ҳаракат қилишни кучайтириш тўғрисида келишиб олиш каби муҳим конкрет натижага эришилди.

Ҳеч шубҳа йўқки, Совет Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси ўртасида тузилган шартнома, ГФРнинг Польша, Чехословакия, ГДР ва бошқа социалистик давлатлар билан муносабатлари нормаллашаётганлиги Европадаги вазиятга хайрли таъсир ўтказади. Совет—Америка муносабатларининг яхшиланганлиги халқаро муҳитнинг умуман ўзгариши учун жуда муҳим таъсир кўрсатди. Ядро урушининг олдини олиш тўғрисида ўтган йил ёзда СССР билан АҚШ ўртасида шартнома имзоланганлиги жаҳондаги барча халқларнинг манфаатларига мос бўлиб тушди.

КПСС Марказий Комитети, Марказий Комитет Сиёсий бюроси, шахсан ўртоқ Л. И. Брежнев халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик ленинча сиёсатини, инсониятни янги қирғин уруши хавфидан халос қилиш сиёсатини донишмандлик, ғайрат ва қатъият билан олиб бораётганлиги халқаро ҳаётда ўзаро ишонч ва бир-бирини ҳурмат қилиш муҳитини вужудга келтиришда жуда катта аҳамиятга эгадир.

Ҳозирги даврда партиямизнинг, унинг Марказий Комитетининг куч-ғайрати кескинликни юмшатиш давомида эришилган муваффақиятларни абадийлаштиришга, бу процессни кенгайтириш ва мустаҳкамлашга, уни янги давлатлар ва районларга ёйишга қаратилган. Биз қуролсизланиш хусусида дастлабки битимни тузиш билангина чекланиб қолмай, шундай битимларнинг бундан кейин ҳам тузилишига интилаверамиз.

Ўз-ўзидан равшанки, КПСС билан Совет давлати халқаро ҳаётнинг ҳозирги даври ўзининг кўпгина мураккабликлари билан ажралиб турганлигини ҳисобга олади. Бир қанча капиталистик давлатларда ҳарбий тайёргарлик давом эттирилмоқда. Реакция қарши ҳужумга ўтишга уриниб кўрмоқда. Чунончи, Чилида ҳарбий тўнтаришдан кейин фашист режими ватанпарварлардан қонли ўч олмоқда. Кескинликни юмшатиш муҳолифлари турли ижтимоий тузумдаги давлатлар ўртасида муносабатларни нормаллаштиришга ҳалақит беришга уриниб, антикоммунизмни авж олдирмоқда, социалистик мамлакатларга қарши идеологик диверсия ташкил қилмоқда. Мана шуларнинг ҳаммаси сиёсий ҳушёрликни оширишни, ҳар қандай игвогарликларга зарба бериш учун доимо шай бўлиб туришни талаб қилади.

Империалистик доиралар Хитой Халқ Республикаси маочи раҳбарларининг олиб бораётган ташқи сиёсатидан ўз мақсадлари учун кенг фойдаланмоқдалар. Пекин ўз сиёсати тиғини социализм мамлакатларига ва кескинликни юмшатишга қарши қаратмоқда. Ашаддий антисоветизм Мао Цзэ-дунни ва унинг тўдасини агрессив ҳарбий блокларни ва капиталистик давлатларнинг тор доирадаги иқтисодий гуруҳларини қўллаб-қувватлашга олиб келди. Бу блоклар ва тор доирадаги иқтисодий гуруҳлардан эса империалистик кучлар социалистик давлатларга қарши, шунингдек ривожланаётган ёш мамлакатларга қарши, ўз озодлиги учун курашаётган халқларга қарши фойдаланмоқдалар. Маочилар марксизм-ленинизмга хиёнат қилиб, шу билан ишчилар синфининг, миллий озодлик ҳаракатининг, [illegible] тинчликсевар инсон[illegible] душманлари қароргоҳига [illegible] қолдилар.

ХХР раҳбарларининг олиб бораётган ташқи сиёсати халқаро ҳаётда ҳам маълум даражада хавфли беқарорлик элементларини келтириб чиқаради, албатта.

Партия XXIV съезди белгилаган йўлга амал қилаётган Совет Иттифоқи партиямиз ва давлатимизнинг сиёсати хусусида Пекин тарқатаётган игвогарлик уйдирмаларини қатъият билан рад этмоқда, яхши қўшничилик ва дўстликнинг тикланишидан совет ва хитой халқлари туб манфаатдор эканлигини назарда тутиб ғоят вазминлик қилмоқда ва ХХР билан тенг ҳуқуқли, тинч ҳамкорликка тайёр эканлигини ҳамиша кўрсатиб келмоқда.

Тинчлик душманларининг ҳужумлари ленинчи коммунистларни ўз йўлидан тўхтата олмайди. Биз ўз йўлимиздан олға қараб бораверамиз. Жаҳон аҳолисининг жуда катта кўпчилиги бизнинг ташқи сиёсатимизни қўллаб-қувватламоқда. Тинчликсевар кучларнинг 1973 йил октябрь ойида Москвада бўлиб ўтган Жаҳон конгресси буни зўр куч билан намойиш қилди.

КПССнинг, КПСС ленинчи Марказий Комитетининг ташқи сиёсат соҳасидаги фаолиятининг фазилати шундаки, у халқаро проблемаларга конструктив ёндашишни империалистик агрессияга қатъий зарба бериш билан, синфий душманларга ва уларнинг идеологиясига қарши, ўнг ва «сўл» ревизионизмга, буржуа миллатчилигига қарши муросасиз кураш билан моҳирона боғлаб олиб бормоқда. Халқаро миқёсда эришилган муваффақиятлар, ҳеч шубҳасиз, икки система — капиталистик система билан социалистик система ўртасида тарихан қонуний бўлган синфий курашнинг хатарли халқаро низолар, қуролланиш пойгаси билан, жаҳон уруши билан таҳдид қилмайдиган йўлга ўтиб олиши учун реал шарт-шароитлар яратишга хизмат қилади.

Коммунистик ва ишчи партияларнинг 1969 йилда бўлиб ўтган халқаро кенгашида қабул қилинган ҳужжатда бутун дунёда тинчлик учун кураш антиимпериалистик курашда коммунистлар ягона ҳаракатининг асосий бўғини деб белгиланган. КПССнинг социализм мамлакатлари қардош партиялари ва халқлари билан мустаҳкам ҳамжиҳатликда олиб бораётган синфий интернационалистик сиёсати — коммунистик ҳаракатнинг шу йўлда коллектив бўлиб сарфлаётган куч-ғайратига қўшилган муносиб ҳиссадир. Эндиликда барча мамлакатлар ва халқларнинг социал тараққиёт ишини олға силжитиш учун қулай халқаро шарт-шароитларни таъминлашда катта муваффақиятларга эришилди, деб дадил айтиш мумкин. Халқаро вазият 1969 йилдагига нисбатан кўп жиҳатдан ўзгарди, бинобарин жаҳон тараққиётига доир актуал масалалар ҳусусида, прогрессив кучларнинг империализмга қарши, тинчлик ва халқлар ўртасида дўстлик учун биргаликда кураш йўлларини белгилаш хусусида, марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми принциплари асосида коммунистик ҳаракатни янада жипслаштиришга кўмаклашиш мақсадида қардош партияларнинг яна фикрлашиб олишга интилаётганликларини КПСС чуқур англайди.

* * *

КПСС XXIV съездининг қарорлари ғоят катта аҳамиятга эга эканлигини ҳаётнинг ўзи, бутун ҳозирги замон жамияти тараққиёти кўрсатиб турибди. Партиянинг КПСС XXIV съезди белгилаб берган ички ва ташқи сиёсати совет халқининг туб манфаатларини ифода қилади ва шу билан бирга бутун планетадаги кенг халқ оммасининг манфаатларига мос бўлиб тушади. Совет кишилари собитқадамлик билан ва фидокорона меҳнат қилиб, КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини муваффақиятли амалга оширишга қатъий қарор бергандирлар.

(«ПРАВДА» газетаси, 30 март).

КПСС АГРАР СИЁСАТИНИНГ ҚУДРАТЛИ КУЧИ

(Боши 1-бетда).

Республика совхозларида ихтисослаштириш янада чуқур жорий этилган. 445 совхоздан 172 таси пахта етиштиришга, 26 таси дон етиштиришга, 51 таси мева ва узум етиштиришга ихтисослаштирилган. Бизда 34 та ихтисослаштирилган сабзавотчилик ва сабзавот-сутчилик, 35 та сутчилик, гўшт ва гўшт-сутчилик, 76 та қўйчилик, 7 та чўчқачилик совхози, 36 та паррандачилик совхози ва паррандачилик фабрикаси бор. Катта-катта агросаноат комплекслари вужудга келтирилган ва муваффақиятли ишлаб турибди.

Ўртоқ Ш. Р. Рашидов қишлоқ хўжалигининг ҳар бир тармоғида ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва концентрациялаш тўғрисида, хўжаликлараро кооперацияни ривожлантириш ҳақида батафсил гапирди, бу ишдаги ютуқларни қайд қилди, камчиликларни кўрсатиб берди, келажакдаги вазифаларни таърифлади. Ҳозирги йил вазифаларини муваффақиятли ҳал этиш зарурлигига у алоҳида эътиборни қаратди.

Бу йил беш йилликнинг белгиловчи йили эканлиги ва бутун беш йиллик планининг бажарилиши унинг натижаларига боғлиқ эканлиги важидангина биз учун алоҳида йил бўлиб қолмасдан, республика ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейи нишонланадиган йил бўлганлиги учун ҳам алоҳида йилдир, деди докладчи.

Биз бу йилни меҳнатда янги муваффақиятлар билан нишонлашимиз лозим. Бу эса биздан кўпроқ куч-ғайрат, шижоат, уюшқоқлик ва сабот-матонат, халқ хўжалигимизнинг турли тармоқларидаги планларнинг тақдири учун юксак масъулият талаб қилади.

Экиш-тикиш ишларининг долзарб дамлари бошланди. Вазифа экишни қисқа муддатларда ўтказиб олишдан, сўнгра эса экинларни намунали парвариш қилишни йўлга қўйишдан мўл ҳосил олиш учун ҳамма ишни қилишдан иборат.

Ҳамма режаларимизни амалга оширишда, республика олдида турган барча катта вазифаларни ҳал этишда Тошкент области пешқадамлик ролини ўйнайди. Зотан биз бугун шуни мамнуният билан айта оламизки, область партия ташкилоти, коммунистлари, комсомоллари, барча меҳнаткашлари бу ролни муваффақиятли равишда бажармоқдалар.

Тошкент область партия ташкилоти партия XXIV съездининг ва КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорларини амалга ошира бориб, қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш соҳасида катта иш қилмоқда. Бу ерда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришни интенсивлаштиришга, деҳқончилик маданиятини оширишга, алмашлаб экишни ва фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий этишга, ерларни ирригациялаш ва мелиорациялашни ривожлантиришга, пахтачиликни ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини комплекс механизациялашга алоҳида эътибор берилмоқда. Ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва концентрациялаш, хўжаликлараро кооперацияни чуқурлаштириш соҳасида кўп иш қилинди.

Бу ишларнинг ҳаммаси яхши натижалар бермоқда. Область қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти шу беш йилликнинг уч йили мобайнида бундан аввалги уч йилдагига нисбатан 20 процент кўпайди. Маҳсулотни кўпайтиришнинг деярли ҳаммасига меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришилди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг ҳамма асосий турларини етиштириш ва тайёрлаш юзасидан беш йилликнинг уч йили учун белгиланган халқ хўжалик планлари бажарилди.

Область пахтакорлари катта муваффақиятларга эришдилар. Беш йилликнинг уч йили мобайнида пахта етиштириш шундан аввалги уч йилга нисбатан 217 минг тонна миқдорида кўпайди ва 1973 йилда 417 минг тоннага етди. Пахта ҳосилдорлиги гектар бошига 29,7 центнерга етди.

Дон экинлари ҳосилини етиштириш ва тайёрлаш муттасил кўпаймоқда. Бултур давлатга 70 минг тоннага яқин дон сотилди. Бу— 1970 йилдагидан 1,8 баравар кўп. Шу давр мобайнида маккажўхори дони етиштириш 6 баравар кўпайди. 1970 йилга нисбатан шоли ҳосилдорлиги 9,2 центнер, маккажўхори ҳосилдорлиги 19,3 центнер ошди.

Область сабзавотчилари, боғдорлари, лубкорлари ва пиллачилари катта муваффақиятларга эришдилар. 1973 йилда сабзавот тайёрлаш 1970 йилдагига нисбатан салкам 69 минг тонна, мева тайёрлаш 8,6 минг тонна, узум тайёрлаш 13,7 минг тонна, картошка тайёрлаш 5 минг тонна кўпайди. Давлатга каноп пояси, картошка, полиз маҳсулотлари, пилла сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятлар ошириб бажарилди.

Чорвачилик олға томон сезиларли қадам қўйди. Чорвачилик маҳсулотларини тайёрлаш планлари ошириб бажарилди. 1970 йилга нисбатан гўшт харид қилиш 18 процент, сут харид қилиш 36 процент, тухум харид қилиш 1,8 баравар кўпайди.

Область колхоз ва совхозлари техника тараққиётини ривожлантиришда намуна кўрсатмоқдалар. Моддий техника базани мустаҳкамлашда давлат бераётган катта ёрдамга таяниб, улар пахтачиликдаги ишларни, айниқса ҳосил теримини механизациялашда юксак даражага эришдилар. Бултур пахта ҳосилининг 70 процентдан кўпроғи машинада териб олинди.

Аммо бу иш янада кенгроқ кўламда олиб борилиши лозим. Давлат колхоз ва совхозларга тобора кўпроқ техника, асбоб-ускуна, ўғит ажратиб бермоқда. Моддий техника воситаларидан янада яхшироқ, самаралироқ фойдаланиш, қишлоқ хўжалигига сарфланаётган ҳар бир сўмдан кўпроқ иқтисодий самара олишга эришиш керак.

Пойтахт областининг қишлоқ меҳнатчилари Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, беш йилликнинг тўртинчи йили учун юксак мажбуриятлар қабул қилдилар. Бу йил пахтакорлар 420 минг тонна пахта етиштириб, давлатга сотишлари, ундан 300 минг тоннасини машинада териб олишлари лозим. Область ғаллакорлари олдида 1974 йилда 227 минг тонна дон, шу жумладан, 83 минг тонна маккажўхори дони, 48 минг тонна шоли етиштириш вазифаси турибди. Сабзавот етиштириш 362 минг тоннага, картошка етиштириш 110 минг тоннага, мева етиштириш 157 минг тоннага, узум етиштириш 78 минг тоннага, полиз маҳсулотлари етиштириш 100 минг тоннага етказилиши керак.

Белгиланган марраларга эришмоқ учун партия, совет, касаба союз, комсомол, ва қишлоқ хўжалик органлари, барча меҳнаткашлар ишлаб чиқариш резервларини қидириб топиш ва мавжуд резервлардан фойдаланиш соҳасида зўр ғайрат ва диққат-эътибор билан иш олиб боришлари керак бўлади. Пойтахт областининг меҳнатчилари қўйилган мақсадларга област партия ташкилотининг раҳбарлигида эришишларига шак-шубҳа йўқ.

Докладчи СССР Олий Советига ўтказиладиган сайлов муносабати билан, республика ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни ҳар томонлама кучайтириш зарурлигини таъкидлади. Бу ишларнинг ҳаммасини бош мақсадга бўйсундириш — беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йили планларини ва социалистик мажбуриятларини муддатидан аввал бажариш учун бошланган социалистик мусобақанинг қудратли тўлқинини янада мавж урдириш, одамларни меҳнатда янги-янги зафарларга руҳлантириш лозим.

Ўртоқ Ш. Р. Рашидов докладини муҳокама қилишда иштирок этган нотиқлар Тошкент областининг меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Олмаотада ўтказилган тантанали мажлисда сўзлаган ёрқин ва сермазмун нутқининг чуқур таассуроти билан яшаётганликларини таъкидлаб ўтдилар. Л. И. Брежнев нутқи деб таъкидлашди нотиқлар, барча партия, совет, хўжалик, касаба союз, комсомол органлари ва идеология муассасаларининг амалий-ташкилий ва агитация-пропаганда фаолиятининг негизини ташкил этиши лозим.

Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **А. А. Хўжаев** ўз нутқида бутун кўп миллатли ватанимиз халқлари сингари Тошкент меҳнаткашлари ҳам КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси ва шахсан КПСС Марказий Комитети Бош секретари Леонид Ильич Брежневнинг ижодий фаолиятига юксак баҳо бераётганликларини таъкидлаб ўтди.

Пойтахт коммунистлари қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш планларининг амалий жиҳатдан бажарилиши ва қишлоқ хўжалигини саноат негизига ўтказиш кўп жиҳатдан йирик саноати, илмий базалари ва ўқув марказларига эга бўлган шаҳар меҳнат коллективларининг ташаббусига ва ижодкорлигига кўп жиҳатдан боғлиқ деб ҳисоблайдилар.

Мирзачўлни ва Қарши даштини, Сурхон-Шеробод даштини ва Амударё этакларини ўзлаштиришда Тошкент ишчилар синфи билан зиёлиларининг алоҳида роль ўйнаганлигини қайд қилиб ўтиш лозим.

Тошкентдаги илмий муассасаларнинг коллективлари, уларнинг партия ташкилотлари Леонид Ильич Брежневнинг қишлоқ хўжалик олимларидан янги уруғликнинг янада серҳосил ва бардошли навларини яратишни, чорванинг яна маҳсулдор зотларини етиштиришни кутади, деган сўзларини жанговар вазифа сифатида қабул қилишлари керак.

Тошкент меҳнаткашлари партиянинг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада жадал ривожлантириш юзасидан белгилаган янги тадбирларини баланд руҳ билан кутиб олдилар. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Брежневнинг Олмаотада сўзлаган программ нутқи омманинг ижодий активлигини янада ошириб, меҳнат коллективларининг социалистик мусобақасига ишчанлик ва собитқадамлик бағишлади, ҳар бир кишининг кучига куч, ғайратига ғайрат қўшди. Тошкент шаҳрининг партия ташкилоти омманинг ғайрат-шижоатини юксак социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга доимо моҳирлик билан йўналтириб турishини ўзининг асосий вазифаси деб ҳисоблайди.

Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозининг раиси **Ю. Толипов** ўз нутқида халқнинг асосий бойлиги — ерни эъзозлаш муҳимлиги тўғрисида гапирди.

Хўжалик меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Олмаотада сўзлаган нутқи билан танишиб чиққанликларидан сўнг кучларига-куч, қувватларига-қувват қўшилди. Шу нутқда айтилган фикрлар ва хулосалар улар учун колхоз ишлаб чиқаришининг ҳамма соҳаларини янада юксалтириш учун курашда жанговар иш программаси бўлиб қолди.

— Қўриқ ерларни очиш даври халқимизнинг тарихига ёрқин бир саҳифа бўлиб ёзилди, — деди Чирчиқ электрохимия комбинатининг аппаратчиси **Н. М. Гузенко.** — Совет кишиларининг энг яхши сифатлари — уларнинг бузилмас дўстлиги, фидокорлиги, жипслиги ва бирдамлиги, улуғ Ленин ғояларига садоқати Қозоғистон ва Сибирнинг қўриқ ерларида алоҳида намоён бўлди.

Биз, Чирчиқ химиклари қўриқ ерларни ўзлаштиришда қилган меҳнатимизнинг ҳиссаси борлигидан мамнунмиз. Комбинатда ишлаб чиқарилган минерал ўғит ғаллакорларнинг мўл ҳосил учун курашида қўл келди.

«Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Э. Алиев** сўзга чиқади.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Олмаотада сўзлаган ажойиб нутқида, деди у, қўриқ ерларни ўзлаштиришда, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда совет халқи кўрсатган буюк жасорат батафсил таърифлаб берилди.

Совхоз коллективи бу йил, Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартиясининг ярим асрлик юбилейи йилида ўз зиммасига оширилган социалистик мажбуриятлар олди.

1974 йилги баҳор оғир келди. Лекин биз барча қийинчиликларни енгиб чиқиш учун яхши тайёргарлик кўрдик. Биз юбилей йилда янги муваффақиятларга эришамиз, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг барча турларини етиштириш юзасидан социалистик мажбуриятларни бажарамиз, деб жонажон партия билан Совет ҳукуматини ишонтирамиз.

Оржоникидзе районининг коммунистлари ва барча меҳнаткашлари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ёрқин, чуқур мазмунли нутқини жанговар иш программаси сифатида қабул қилдилар, — дейди Оржоникидзе район партия комитетининг биринчи секретари **П. Ю. Юсупов.** Район партия ташкилотлари мана шу нутқдаги хулосалар ва фикрларни маъқуллаб, тўла-тўкис қўллаб-қувватлаш билан бирга КПСС Марказий Комитетининг 1973 йил декабрь Пленуми ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIV Пленуми қарорлари асосида 1974 йил учун зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларини бажариш юзасидан амалий тадбирлар ишлаб чиқдилар ва уларни рўёбга чиқармоқдалар.

Пискент районидаги Охунбобоев номли колхоз маккажўхорикорлчк бригадасининг раҳбари **С. Жониқулов** Леонид Ильич Брежневнинг нутқи колхоз меҳнаткашларини кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшиб юборганлигини маълум қилади. Деҳқонлар ва чорвадорлар шу нутқни муҳокама қилиб, партия ленинчи Марказий Комитети, унинг Сиёсий Бюроси ва шахсан ўртоқ Л. И. Брежневнинг қўриқ ерларни гуллаб-яшнаган далаларга айлантириш, КПСС XXIV съезди ҳамма кўрсатмаларини амалга ошириш борасидаги жуда катта, ҳақиқатан улкан ишлари тўғрисида зўр мамнуният билан гапирмоқдалар.

2-«Далварзин» совхозининг директори **Қ. Қозоқбоев** бундай деди: КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Олмаотадаги тантанали мажлисда сўзлаган нутқида деҳқонлар олдида турган кўпгина муҳим вазифалар орасида деҳқончилик қилинадиган ҳар гектар ернинг ҳосилдорлигини ошириш масаласини қўйди. Бунинг учун область хўжаликларида катта-катта имкониятлар бор. Техникадан самарали фойдаланмоқ, мақбул миқдорда ўғит солмоқ, ҳамма ишларни илғор агротехника талабларига тўла мувофиқ равишда олиб бормоқ, ҳар бир гектарнинггина эмас, шу билан бирга ҳар бир тупнинг ҳисобини олиб бормоқ, бир парча бўлса ҳам ер бефойда қолмаслиги тўғрисида ғамхўрлик қилмоқ керак.

Йиғилиш муҳокама этилган масала юзасидан бир овоздан резолюция қабул қилди. Бу резолюцияда область меҳнаткашлари беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йили топшириқларини муваффақиятли амалга ошириш ҳамда Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақани авж олдириб, мамлакатимизда коммунизм қурилиши ишига салмоқли ҳисса қўшадилар, деб қатъий ишонч билдирилади.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар **И. Г. Анисимкин, С. Е. Белоножко, И. Р. Курбонов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев, Н. Маҳмудов, С. У. Султонова,** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари **А. С. Абдалин,** республика Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари **Р. Ҳ. Абдуллаева, Қ. А. Аҳмедов, Г. А. Габрнельянц, И. В. Марцинюк** қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ЧИГИТ ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 1 АПРЕЛГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Чиноз	25,5
Янгийўл	10,3
Бекобод	10,0
Пискент	7,3
Оққўрғон	4,3
Бўка	3,4
Юқори Чирчиқ	—
Қуйи Чирчиқ	—
Ўрта Чирчиқ	—
Область бўйича	4,3

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ТЎҚҚИЗИНЧИ ЧАҚИРИҚ СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИНИНГ СОСТАВИНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

СССР Олий Совети Президиуми «СССР Олий Советига сайлов тўғрисидаги Низом»нинг 36- ва 37- моддаларига асосан **қарор қилади;**

Тўққизинчи чақириқ СССР Олий Советига сайлов ўтказувчи Марказий сайлов комиссияси жамоат ташкилотлари, жамиятлар ва меҳнаткашлар коллективларининг қуйидаги вакилларидан иборат составда тасдиқлансин:

Марказий сайлов комиссиясининг раиси **Петр Николаевич ФЕДОСЕЕВ**— СССР Фанлар Академиясининг олимлари ва илмий ходимларидан.

Марказий сайлов комиссияси раисининг ўринбосари **Валентина Владимировна НИКОЛАЕВА-ТЕРЕШКОВА.**— Совет хотин-қизлари комитетидан.

Марказий сайлов комиссиясининг секретари **Иван Васильевич КАПИТОНОВ** — Маданият ходимлари касаба союзидан.

Марказий сайлов комиссиясининг аъзолари:

АКСЕНОВ Александр Никифорович — Белоруссия коммунистик ташкилотидан.

АЛИМБЕКОВ Накайбек — Қирғизистон ССР Фрунзе шаҳридаги «Киргизавтомаш» заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларидан.

АРИСТОВ Борис Иванович — Ленинград шаҳар коммунистик ташкилотидан.

АРТОБОЛЕВСКИЙ Иван Иванович — Бутуниттифоқ «билим» жамиятидан.

АСАТИАНИ Владимир Алексеевич — Грузия ССР Димитров номли Тбилиси авиация заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларидан.

АРУТЮНЯН Тамара Задоевна — Арманистон ССР Арташат районидаги Кахцрашен қишлоқ колхозининг аъзоларидан.

БАРНОЕВА Муяссар — Ўзбекистон ССР Бухоро область Ромитон районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхози ишчилари ва хизматчиларидан.

БЕТКЕР Вильма Йоханнесовна — Эстония ССР Пайде районидаги «Кардивяэлане» колхози аъзоларидан.

БОКАРЕВ Анатолий Тимофеевич — Свердловск областидаги В. И. Ленин номли Нижний Тагил металлургия комбинати ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларидан.

ВИШКУ Василий Константинович — Молдавия Ленинчи коммунистик ёшлар союзидан.

ГРЕКОВ Леонид Иванович — Москва шаҳар коммунистик ташкилотидан.

ГУСЕЙНОВА Зулайха Исмоил қизи — Озарбайжон касаба союзлари республика советидан.

ЕПИШЕВ Алексей Алексеевич — Армия, авиация ва флотга ёрдам бериш Бутуниттифоқ кўнгилли жамияти (ДОСААФ) Марказий комитетидан.

ЛИНЕ Велта Мартиновна — А. Упит номли Латвия ССР Давлат Академик драма театри ижодий ходимлари, ишчилари ва хизматчилари коллективидан.

ЛУТАК Иван Кондратьевич — Украина коммунистик ташкилотидан.

МУҲАММАДҚУЛОВА Марям Муҳиддиновна — Абу Али Ибн Сино номли Тожикистон Давлат медицина институти студентлари, муаллимлари ва хизматчиларидан.

ПРОХОРОВ Василий Ильич — Бутуниттифоқ касаба союзлари марказий советидан.

САНДИБЕКОВ Назарбек — Қозоғистон ССР Кўстанай область Урицкий районидаги «Тагильский комсомолец» совхози ишчилари ва хизматчиларидан.

ТАИМОВА Бўстон Азановна — Туркманистон ССР Фанлар Академияси олимлари ва илмий ходимларидан.

ТЯЖЕЛЬНИКОВ Евгений Михайлович — Бутуниттифоқ ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзидан.

ЧАКОВСКИЙ Александр Борисович — СССР Ёзувчилар союзидан.

ШАКИРОВ Назип Васикович—Бошқирдистон АССР Уфа нефтни қайта ишлаш заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларидан.

ШАТОХИН Анатолий Васильевич — Украина ССР Донецк областидаги «Красноармейскуголь» комбинатига қарашли «Родинская» шахтаси ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларидан.

ЯНКАУСКАС Александр Александрович — Литва матлубот жамиятлари Республика Союзи правлениесидан.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Н. ПОДГОРНИЙ.**
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари **М. ГЕОРГАДЗЕ.**

Москва, Кремль. 1974 йил 29 март.

ЮБИЛЕЙ ШАРАФИГА МЎЛ ҲОСИЛ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида

ЧЎЛҚУВАРЛАР ТАШАББУСИ МАЪҚУЛЛАНДИ

1. Сирдарё область Ильич районидаги Титов номли совхоз партия ташкилотининг қўриқ ерларни ўзлаштиришнинг 20 йиллигига бағишлаб Олмаотада ўтказилган тантанали мажлисда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев нутқида қўйилган вазифалар асосида коллективни қишлоқ хўжалигини янада интенсивлаштириш ва иқтисодий самарадорликни ошириш учун курашга сафарбар этиш юзасидан белгиланган тадбирлари маъқуллансин.

2. Область ва район партия комитетларига, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотларига Ильич районидаги Титов номли совхоз тадбирларини муҳокама қилиш, ўртоқ Л. И. Брежнев Олмаотада сўзлаган нутқида қўйган конкрет вазифаларига мувофиқ равишда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада интенсивлаштириш, ихтисослаштириш ва марказлаштиришда коммунистларнинг ташкилотчилик ва сиёсий ишлари ҳамда авангардлик ролини оширишга қаратилгантадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш топширилсин.

Беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йили халқ хўжалик планларини ва қабул қилинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақа янада авж олдирилсин.

3. Ўзбекистон ССР Совхозлар министрлиги ишлаб чиқаришни янада интенсивлаш юзасидан белгиланган тадбирларни бажаришда Титов номли совхозга амалий ёрдам кўрсатсин. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада ихтисослаштириш мақсадида 1975—1976 йилларда 1200 сигирга мўлжалланган сутчилик комплекси қурилиши амалга оширилсин.

4. Республика ва область газеталари редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Телевидение ва радио эшиттириш давлат комитетига республика партия ташкилотларининг колхоз-совхоз ишлаб чиқаришини интенсивлаштириш, ихтисослаштириш, марказлаштириш ва иқтисодий самарадорлигини ошириш соҳасидаги тажрибаларини кенг ёритиш топширилсин.

СИРДАРЁ ОБЛАСТЬ ИЛЬИЧ РАЙОНИДАГИ ТИТОВ НОМЛИ СОВХОЗ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БОШ СЕКРЕТАРИ ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ҚЎРИҚ ЕРЛАРНИ ЎЗЛАШТИРИШНИНГ 20 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАБ ОЛМАОТАДА ЎТКАЗИЛГАН ТАНТАНАЛИ МАЖЛИСДА СЎЗЛАГАН НУТҚИДА ҚЎЙИЛГАН ВАЗИФАЛАР АСОСИДА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШИНИ ЯНАДА ИНТЕНСИВЛАШГА КОЛЛЕКТИВНИ САФАРБАР ЭТИШ ЮЗАСИДАН БЕЛГИЛАГАН

ТАДБИРЛАРИ

Титов номли қўриқ совхоз прогрессив технологияни, комплекс механизацияни, химиялаштиришни жорий эта бориб, илғор тажриба ва фан ютуқларини изчиллик билан қўлланиб, пахта ҳамда бошқа деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни муттасил кўпайтирмоқда. Натижада совхоз республикадаги юксак даражада механизациялашган хўжаликлардан бири бўлиб қолди.

1973 йилда совхоз меҳнатчилари деҳқончилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, ҳар гектаридан 30,4 центнердан пахта олдилар, ялпи ҳосил 20,2 минг тоннага етди. Шундан 17 минг тоннадан кўпроғи машиналар билан териб олинди. Бир центнер пахта етиштириш учун ҳаражатлар 1,8 киши-кунига келтирилди, ҳар бир ишчи ҳисобига 16,9 тоннадан пахта етиштирилди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг қўриқ ерларни ўзлаштиришнинг йигирма йиллигига бағишлаб Олмаотада ўтказилган тантанали мажлисда сўзлаган ёрқин ва чуқур мазмунли нутқига жавобан партия ташкилоти совхоз касаба союз ва комсомол ташкилотлари билан ҳамкорликда ишлаб чиқаришни янада интенсивлаштириш, ихтисослаштириш, марказлаштириш ҳамда иқтисодий самарадорлигини ошириш ва шу асосда ҳар гектар ердан камида 33 центнердан пахта етиштириб, давлатга 22 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш юзасидан тадбирларни ишлаб чиқди.

Бу вазифани ҳал этишда коммунистларни, совхознинг барча ишчиларини деҳқончилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш юзасидан тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажаришга сафарбар этишга қаратилган ташкилий-партиявий ишларни кучайтириш, далалар ва фермалар меҳнатчиларининг социалистик мусобақасини кенг ташкил этиш, ишлаб чиқаришда, ижтимоий ҳаётда уларнинг активлигини бутун чоралар билан ошириш, совхоздаги ишнинг аҳволи учун юксак масъулият сезиш руҳида тарбиялаш муҳим аҳамиятга эгадир.

Шу мақсадда:

— цех партия ташкилотларига раҳбарлик савиясини оширамиз, коммунистлар совет қонунларига, коммунистик аҳлоқ нормаларига ва социалистик турмуш қоидаларига риоя қилишда намуна бўлишлари учун ишлаб чиқаришда ҳамда ижтимоий-сиёсий ҳаётда уларнинг авангардлик ролини оширамиз, давлатга барча турдаги қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш бўйича планлар ва топшириқларнинг бажарилиши учун кадрларнинг масъулиятини кучайтирамиз;

— коммунистларни ишлаб чиқаришнинг ҳал қилувчи участкаларига тўғри жойлаштириш чораларини кўрамиз. Қолоқ бригадаларда пахта ҳосилдорлигини ошириш мақсадида уларга юқори ҳосилли бригадаларнинг бошлиқларини юборамиз;

— икки йиллик иқтисодий билимлар мактабида ўқув йилининг муваффақиятли якунланишини таъминлаймиз, 1974 йилда ўрта звенодаги раҳбар ходимлардан 105 кишини қайта аттестациядан ўтказамиз, барча далачилик бригадалари бошлиқларини механик-ҳайдовчилик касбига ўргатишни таъминлаймиз, совхозлардаги курсларда 62 тракторчи ва пахта териш машиналарининг 50 механик-ҳайдовчисини тайёрлаймиз, 150 тракторчи, 30 шофёрнинг малакасини оширамиз;

— олий ва ўрта ўқув юртларида сиртдан ўқиётган 45 ишчи ва бригадирнинг, кундузги бўлимларда ўқиётган 54 кишининг ҳамда ишчи-ёшлар кечки мактабида шуғулланаётган 80 ишчининг муваффақиятли ўқиши учун қулай шароит яратиб берамиз;

— совхоз дирекциясининг молия-хўжалик фаолияти устидан партия ташкилоти назоратини янада тўлиқ амалга оширамиз, уни совхоз экономикасини ривожлантиришнинг туб масалаларига, совхоз ишчиларининг маданий-маиший шароитини яхшилашга қаратамиз;

— совхоз ходимларининг ғоявий-сиёсий тарбиясини кучайтирамиз, пропаганда ва оммавий-сиёсий ишларни меҳнатчиларда марксча-ленинча дунёқарашни шакллантиришга, жамоат мулкига тежамкорлик билан муносабатда бўлишни тарбиялашга, меҳнат интизомини мустаҳкамлашга қаратамиз. Коллективда прогулчиларга, дангасаларга, брак иш қилувчилар ва ичкиликбозларга муросасизлик вазиятини вужудга келтирамиз. Йигит ва қизларимизга социалистик Ватанимиз, ўз совхозимиз билан фахрланиш туйғуларини сингдирамиз.

1974 йилда камида 300 та лекция ўтказамиз, мунтазам равишда суҳбатлар, сиёсий ахборотлар ўтказиб турамиз, клуб ишини активлаштирамиз.

Ташкилий-партиявий ишларни кучайтириш, социалистик мусобақани кенг ривожлантириш ва илмий-техника тараққиётини жорий этиш йўли билан 1974 йилда 72160 тонна пахта етиштириш ва давлатга топшириш бўйича беш йиллик планни бажарамиз. Бу йил камида 22 минг тонна пахта етиштириб, ҳосилдорликни гектар бошига 33 центнерга етказамиз.

Пахтачиликка прогрессив технологияни, комплекс механизацияни ва химиялаштиришни янада жорий этишни таъминлаймиз, ҳамма пахта майдонида — 6800 гектар ерда чигитни кенг қаторлаб, аниқ миқдорда экадиган сеялкалар билан қора чигитни бир йўла гербицид солиб экамиз. Бир минг гектардан зиёд майдонда суғоришни эгилувчан кўчма шланглар ёрдамида механизациялаштирамиз. Ҳамма майдонда ғўзани машиналар билан чеканка қиламиз, етиштирилган ҳосилнинг камида 20 минг тоннасини ёки 91 процентини машиналар билан териб оламиз. Бу эса ҳар бир центнер пахта етиштиришга кўпи билан 1,5 киши-куни сарфлаш ва ҳар бир ходим ҳисобига 18,5 тонна ҳисобида пахта етиштириш, 1973 йилдагига нисбатан ҳар центнер пахта таннархини 3 сўм ёки 9 процент камайтириш, 3 миллион сўм соф фойда олиш имконини беради.

Илмий асосланган алмашлаб экишни ўзлаштириш, суғориладиган ҳар гектар ердан юксак самарали фойдаланиш, минерал ва органик ўғитлардан, гербицидлардан яхшироқ фойдаланиш, барча агротехника тадбирларини ўз вақтида ва сифатли бажариш асосида деҳқончилик маданиятини оширамиз.

Каналлар, коллекторлар бўйидаги ва йўл четидаги ерлардан фойдаланиш ҳисобига 1974 йилда ҳосил олиш учун камида 200 гектар ерни қишлоқ хўжалик оборотига киритамиз.

Эски бедазорларда ҳосилдорликни 120 центнерга, бу йил экилган бедазорларда 40 центнерга, силос учун экилган маккажўхори ҳосилдорлигини 600 центнерга етказамиз. Комсомол ташкилотининг ташаббусини қувватлаб, гектаридан 80 центнердан маккажўхори дони олишда унга ёрдам берамиз.

Сигирлар сонини 1974 йилда 450 бошга ва ҳар сигирдан олинадиган сутни 3 минг килограммга етказамиз. Яқин йилларда сигирлар сонини 1200 бошга, сут етиштиришни 3600 тоннага етказамиз.

Партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари совхоз ходимларининг маданий савиясини оширишга, меҳнат ва турмуш шароитини яхшилашга алоҳида эътибор берадилар:

— кутубхона ишини янада жонлантирамиз, китоб фонди ва китобхонлар сонини кўпайтирамиз, китобхонлар конференцияларини ўтказиб турамиз, кўчма кутубхоналар ишини яхшилаймиз;

— 1974—1975 йилларда совхоз маблағи ҳисобидан спорт иншоотлари комплекси билан бирга типовой стадион, Зомин райони территориясида совхоз ишчилари учун 300 ўринли дам олиш уйи, 240 ўринли болалар боғчаси, болалар муассасалари, касалхона ва ишчиларни йил бўйи янги етиштирилган сабзавот билан таъминлаб туриш учун бир гектарлик теплица қурамиз;

— спорт секциялари ишини яхшилаймиз. 1974 йилда 250 ГТО нишондорини тайёрлаймиз ва уларнинг сонини 600 кишига етказамиз;

— совхоз посёлкаси территорияси ва дала шийпонларини обод қиламиз. 1974 йилда 185 минг туп дарахт кўчати ўтқазамиз. Ҳамма кўчаларни ёритамиз, посёлканинг санитария ҳолатини тубдан яхшилаймиз. Энг яхши кўча, энг яхши квартира учун мунтазам кўрик-конкурслар ўтказамиз.

— 1974 йилда совхоз территориясида 3 гектарлик истироҳат боғи барпо этиб космонавт Г. Титовнинг бюст-ҳайкалини ўрнатамиз.

Совхоз ходимлари йилнинг кўп вақтида далада бўлишларини ҳисобга олиб, дала шийпонларида маданий-маиший ва ишлаб чиқариш шароитларини яхшилаш чораларини кўрамиз. Дала шийпонлари пахтакорларнинг иккинчи уйи бўлиб қолиши учун барча зарур чораларни кўрамиз. Дала ишлари даврида барча сиёсий-оммавий ва маданий ишларни далага кўчирамиз, ишчиларнинг юксак унум билан меҳнат қилишлари учун барча шароитларни яратиб берамиз. Қизил бурчаклар, кўчма дўконлар ишини яхшилаймиз, мунтазам равишда сиёсий ахборотлар, суҳбатлар, ўтказамиз, кинофильмлар кўрсатиб турамиз.

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатини совхозимиз меҳнатчилари қизғин кутиб олдилар. Партия чақириғига жавобан совхоз коллективи КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев қўриқ ерларни ўзлаштиришнинг 20 йиллигига бағишлаб Олмаотада ўтказилган тантанали мажлисда сўзлаган нутқида қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилди.

Партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари совхознинг барча ходимларини социалистик мусобақага жалб этадилар. Уларнинг ижодий активлигини ривожлантириш учун барча чораларни кўрамиз ва бу ижодий активликни маҳсулот етиштиришни кўпайтириш, маҳсулот бирлигига меҳнат ва маблағ сарфини камайтириш учун ишлаб чиқаришни бутун чоралар билан интенсивлаштириш ва иқтисодий самарадорлигини оширишга, резервлардан тўлароқ фойдаланишга йўналтирамиз.

Партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари дирекция билан ҳамкорликда социалистик мусобақа ҳамда ғолибларни маънавий ва моддий рағбатлантириш шартларини ҳар бир ходимга етказади, бригадалар, бўлимлар, меҳнатчилар ўртасида мусобақани кенг авж олдиради, социалистик мусобақага ўз вақтида якун ясаб, унинг ошкоралигини таъминлайди, илғор ишчилар ва коллективларнинг тажрибасини кенг пропаганда қилади. Коллективнинг ҳар бир аъзоси Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига олган социалистик мажбуриятини муваффақиятли бажаришга эришамиз.

Ўз тадбирларимизни бригадаларда ва бўлимларда муҳокама қилиб, Андижон областидаги «Савай» совхози коллективини социалистик мусобақага чақирамиз.

Янгиликлар

НАЗАРИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

Комсомолга Ленин номи берилганлигининг 50 йиллиги олдидан Бўка райони хўжаликларида кўпгина қимматли тадбирлар амалга оширилмоқда. Ўтказилаётган лекция ва суҳбатларда шонли комсомол авлоди босиб ўтган қаҳрамонона йўл мадҳ этилмоқда.

Яқинда район комсомол комитетининг ташаббуси билан «В. И. Ленин ва ёшлар» деган темада илмий-амалий конференция ўтказилди. Конференцияда «Ёшларнинг буюк дўстлиги», «В. И. Ленин ёшларни интернационал руҳда тарбиялаш тўғрисида», «Ленин номи билан 50 йил» деган мавзуларда докладлар тингланди. Конференцияда сўзга чиққан нотиқлар ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш бўйича тўпланган тажрибаларни ўзаро ўртоқлашдилар.

Х. МИРЗАКАРИМОВА.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ

Ҳозир кўпгина қурилиш ташкилотлари ва саноат корхоналари электрон-ҳисоблаш машиналари билан қуролланмоқда. Уларни бошқариш учун алоҳида тайёргарлик ва малака талаб этилади. «Узоргтехсельстрой» трести маъмурияти шуни ҳисобга олиб, математика ва иқтисодий билимлардан хабари бор қурувчилар учун махсус курс ташкил этди. Бу курсда ҳозир 50 киши ўқимоқда. Улар саккиз ой мобайнида «Минск—32» электрон-ҳисоблаш машиналарини программалаштириш бўйича қўшимча мутахассисликка эга бўладилар.

Т. ЮСУПОВ.

ДАСТУРХОН ЗИЙНАТИ

Тошкент шаҳрининг Октябрь массивида ишга туширилган обинон цехлари маҳсулот ишлаб чиқара бошлади. Цехлар ёнида магазинлар ҳам қурилган. Тандирлардан янги узилган бўрсилдоқ нонлар шу магазинлар орқали реализация қилинмоқда.

Иккала цех кунига 12 тонна обинон ёпиб чиқармоқда. Умар Ортиқов, Ҳуррият Асомова, Хайрулла Турсунов каби уста нонвойлар ҳар куни аҳоли хизматида. Улар тайёрлаётган сифатли маҳсулотлар дастурхонимиз зийнати бўлаяпти.

Р. ҚОСИМХЎЖАЕВА.

Баҳор жилваси. В. Ем фотоэтюди. (ЎзТАГ).

КОНКУРС ҒОЛИБЛАРИ

Касаба союзлари Тошкент область Совети область корхоналарида ишлаб чиқаришнинг техник даражасини ошириш ва буюмларни давлат сифат белгиси олишга тайёрлаш юзасидан энг яхши ишлар учун конкурс ўтказиш комиссияси тақдим этган материалларни кўриб чиқди.

Конкурсда биринчи ўрин «Қизил тонг» тикувчилик фирмаси коллективига берилди. Корхонага мукофот сифатида телевизор топширилди. Иккинчи ўрни ва магнитафонни Тошкент кабель заводи коллективи олди. Тошкент бадиий буюмлар фабрикаси ва «Ўзбекхиммаш» заводи коллективлари учинчи ўринни олишди. Улар радиола билан мукофотландилар.

Конкурсда яхши натижаларга эришган Чирчиқ трансформатор, Тошкент электротехника заводлари, Янгийўл экспериментал колбаса-сут бирлашмаси, Тошкент моделлар уйи, Янгийўл пойафзал ва Тошкентдаги 3-тикувчилик, «Ўртоқ» кондитер фабрикалари, Тошкент консерва заводи, Тошкентдаги 2-тикувчилик фабрикаси коллективлари касаба союзлари область Советининг Фахрий ёрлиқлари билан тақдирландилар.

ИБРАТЛИ УМР

«Биринчи ўқитувчим, устозимга бир умр таъзим қиламан. Чунки, у биринчи бор қўлимга қалам тутқазган, ўқишга, ёзишга ўргатган киши. Ўқитувчимнинг менга сингган меҳнати, ақл-идрокимни камол топтириш йўлида чеккан заҳматларини ҳеч қачон унутолмайман. Устоз ота-она каби ҳурматли эъзозли инсон».

Тошкент Давлат университетининг етук олимларидан бири, профессор Зиёвуддин Акромов биринчи ўқитувчиси — Октябрь районидаги Мақсуд Шайхзода номли мактабнинг кекса педагогларидан бири Соат ака Умаров ҳақида шундай дегани ёдимда.

Чиндан ҳам Соат ака Умаров салкам эллик йилдирки, ёш авлодга билим бериш, уларни замонамизнинг муносиб кишилари қилиб етиштириш йўлида меҳнат қилиб келади. У ана шу йиллар мобайнида юзлаб шогирдларни етиштириб, ҳаётга йўлланма берди.

Унинг педагоглик фаолияти 1935 йилларда бошланди. Ёш ўқитувчи масъулият билан ишлади, йил сайин маҳоратини ошира борди, билимдонлиги билан маорифчилар ўртасида эътибор топди. Мактабларда ўқув-методик ишларини тўғри йўлга қўйиш, ёш ўқувчиларга кўргазмали қуроллар асосида билим бериш соҳасида ҳам ташаббускор бўлди.

Соат ака кейинчалик мактабда ўқув ишлари бўйича директор ўринбосари вазифасида, сўнг Калинин райони халқ маорифи бўлими мудири лавозимида узоқ йиллар самарали ишлади. Қишлоқ мактабларида унинг раҳбарлигида ўқув-тарбия ишларини намунали йўлга қўйиш, янги-янги мактаблар қуриш, методик кабинетлар ташкил этиш соҳасида талай тадбирлар амалга оширилди. Соат ака Умаровнинг бу йиллардаги меҳнати муносиб тақдирланди. У бир неча бор республика Маориф министрлигининг фахрий ёрлиғи билан тақдирланди. Кўксини орден ва медаллар безади. «Халқ маорифи аълочиси» деган юксак ном эгаси бўлди.

Ҳозирда юзлаб шогирдларни вояга етказган меҳрибон устоз яна ўша мактабда ўқув ишлари бўйича директор ўринбосари вазифасида ишламоқда.

Фан, маданият соҳасида катта обрў ва эътиборга сазовор бўлаётган кишилар, таниқли олимлардан кўпчилиги унинг қўлида биринчи бор тарбия топганлигини шу ўринда айтиб ўтиш лозим. Тошкент Давлат университетининг таниқли олимларидан Баҳодир Ғуломов, Шомақсуд Шомуҳамедов ва бошқалар биринчи сабоқни ундан олишган.

Ўзининг бутун умрини билим ва тажрибасини ёшларни тарбиялашга бағишланган кекса педагог Соат ака Умаровнинг ҳаёт йўли ана шундай ибратлидир.

А. ҲУСАНОВ.

ДУНЁ ОВОЗИ
чет эл хабарлари

Р. НИКСОННИНГ АЙТГАНЛАРИ

ВАШИНГТОН, 1 апрель. (ТАСС). Президент Р. Никсон Вьетнам уруши ветеранлари куни муносабати билан бугун радио орқали сўзлаган нутқида Америка ҳарбий қисмларининг охирги солдатлари Вьетнамдан олиб кетилганидан ва «тарихимизнинг узоқ ва хира саҳифалари» тамом бўлганидан бир йил ўтгандан кейин ҳам шу уруш ветеранлари АҚШда жиддий проблемаларга дуч келаётганлигини эътироф қилди. Жуда кўп ветеранлари, деди президент, «тинчликнинг реал самараларидан ҳали ҳам фойдаланаолмаётирлар. Уларнинг ишга, уй-жойга эга бўлиши, билим олиши қийин. Президент, жумладан ветеранлар» билим олиш қимматининг ҳаддан ташқари ўсганлигига» дуч келаётганлигини айтди. Ветеранлар орасида ишсизлар кўп. Энергетика танқислиги оқибатида мамлакатда ишловчилар сонининг камайганлиги туфайли кейинги уч ой мобайнида ишсизлар айниқса кўпайиб кетди.

ҲАҚҚОНИЙ ТАЛАБ

БРИТАНИЯЛИК шахтерлар Англиянинг «Умумий бозордан» чиқишини қатъий талаб этмоқдалар. Жанубий Уэльс кончилари касаба союзи қабул қилган резолюцияда жумладан шундай дейилади: «Европа иқтисодий бирлашмасида иштирок этиш мамлакат миллий экономикасига катта зарба беради».

ИҒВОГАРЛИК ДАВОМ ЭТМОҚДА

БАЙРУТ, 31 март. (ТАСС). «Аль-Лива» газетасининг маълумотига кўра шанба куни Исроил самолётлари бирнеча бор Ливан ҳаво чегарасига бостириб кириб Сайда, Маржаюн шаҳарлари ҳамда Арқуб районни тепасида учиб юрган. Шу куни Исроил артиллерияси жанубий Ливаннинг бирнеча аҳоли яшайдиган пунктларини тўпга тутди.

ТАСС БАЁНОТИ

Шу йил 22 мартда Жанубий Вьетнам Республикасининг муваққат революцион ҳукумати баёнот бериб, Жанубий Вьетнамда мустаҳкам ва адолатли тинчликни таъминлашга ҳамда миллий иноқликка эришишга қаратилган конкрет таклифларни баён қилди. Баёнотда Жанубий Вьетнамда иккала томон ўт очишни ҳақиқатан ҳам тўхтатишни таъминлаш, ҳибсда сақланаётган барча ҳарбий ва граждан шахсларни озод қилиш, аҳолига демократик ҳуқуқларни бериб қўйиш, миллий яраш ва иноқлик миллий кенгашини тузиш, чинакам эркин умумий сайловни уюштириш мақсадида биргаликда тадбирлар кўришлари таклиф этилади. Шундай қилиб, урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисидаги Париж битимининг принципиал қоидалари асосидаги бир-бири билан ўзаро боғлиқ бўлган тадбирлар комплекси кўзда тутилади. Шу билан бирга бу тадбирларни бажаришнинг конкрет муддатлари белгиланган.

Вьетнам Демократик Республикасининг ҳукумати Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион ҳукуматининг янги таклифларини қатъиян қўллаб-қувватлади.

Эътиборли совет доираларида Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион ҳукуматининг муҳим ташаббуси зўр мамнуният билан кутиб олиниб, бу ташаббус мураккаб проблемаларни Жанубий Вьетнам аҳолиси жуда кенг қатламларининг миллий манфаатларига ва бутун Вьетнамдаги тинчлик ишига тўла-тўкис мос келадиган тарзда ҳал этишнинг конструктив программаси, деб ҳисобланмоқда. Бутун тараққийпарвар инсоният каби совет кишилари ҳам Париж битимини қатъият билан оғишмай бажариш учун Жанубий Вьетнам Муваққат революцион ҳукумати билан Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг изчил курашини муттасил қўллаб-қувватламоқдалар ва Сайгон маъмурияти ҳамда унга ҳомийлик қилаётган ташқи ишлар реализм кўрсатишларини ва Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион ҳукуматининг янги таклифларига ижобий назар билан қарашларини қаттиқ талаб қиладилар. Совет Иттифоқи ўз томонидан Парижда эришилган битимларнинг аниқ амалга оширилишига ва Вьетнамда демократик асосда мустаҳкам тинчлик ўрнатилишига кўмаклашиш учун бундан буён ҳам ўзига боғлиқ бўлган ҳамма ишларни қилаберади.

КЕСКИН ҚОРАЛАМОҚДАЛАР

ДАККА, 31 март. (ТАСС). Бангладеш Коммунистик партияси империалистик давлатларнинг Ҳинд океанидаги агрессив планларини кескин қоралаб, АҚШдан Диего-Гарсия оролидаги ҳарбий базани кенгайтириш ниятидан воз кечишини талаб этади.

Ҳинд океанидаги АҚШ сиёсати, дейилади бу ерда эълон қилинган маълумотда, ривожланаётган Осиё ва Африка мамлакатларининг мустақиллиги ҳамда хавфсизлигини жиддий таҳлика остига қўяди.

Бангладеш Компартияси мамлакатдаги барча демократик кучларга мурожаат қилиб Ҳинд океанидаги империалистик ҳарбий базаларга қарши 2 апрелда ўтказиладиган халқаро кунда актив иштирок этишга, Ҳинд океани зонасини тинчлик зонасига айлантириш учун курашни кучайтиришга чақиради.

ИРОДА БУКИЛГАНИ ЙЎҚ

Яқинда чикаголик руҳоний муаллимлар, ҳуқуқшунос ҳамда касаба союз ходимлари делегацияси Чилида бўлди. Делегация аъзоларидан бири Чикагода электр, радио ва машинасозлик Бирлашган касаба союзлари бўлимининг президенти Эрнет де Майо Нью-Йоркда бўлиб ўтган чилилик демократларга ҳайрихоҳлик митингида сўзга чиқиб, мамлакатда ўз кўзи билан кўрган воқеаларни ҳикоя қилиб берди. Мана унинг ҳикоясидан бир шингили:

Кечқурун Сантьягога учиб келганимизда, шаҳарда тирик жондан асар йўқдек туюлди. Комендантлик соати жорий этилгани туфайли одамлар ўз ҳаётларини хавф остига қўймай уйдан чиқмасликни афзал кўришади. Ҳар жойда — қаерга борманг, меҳмонхонагами, муассаса ёки ҳатто мактабгами автомат ушлаган солдатларга дуч келинади.

Мени айниқса Чили касаба союзлари тақдири қизиқтирарди. Касаба союзлар қонундан ташқари деб эълон қилиниб, тарқатиб юборилган, уларнинг фондлари турғунликка учратилган. Аъзолик бадаллари яширинча йўл билан йиғилади. Борди-ю сезиб қолишса хоинликда айбланиб, отиб ташланиш ҳеч гап эмас. Касаба союзларни қўллаб-қувватлаш ниҳоятда мушкул...

Бинобарин, асоссиз ҳам жазолайверадилар. Корхоналарнинг бирида ўн бир ишчини шундай, али йўқ, бали йўқ мана сен, сен, сен ҳам, деб ажратиб олиниб отиб ташладилар. Бирон бир сабабсиз, кўпчиликка ибрат бўлсин деб шундай қилинди.

Ҳозирги вақтда ҳар бир ишчи «вақтинчалик» деб ҳисобланади. Уни исталган вақтда сабабини тушунтириб ўтирмай, ишдан бўшатиб юборишлари мумкин. Ваҳоланки, бошқа жойда унинг бирон бир иш топиши амри маҳол. Негаки, ҳар бир корхона эгаси янги ишчини ишга олишдан олдин у ҳақдаги маълумотларни юстиция министрлигига маълум қилиши лозим. Министрлик эса ишчини обдон текширади, унга ишонч ҳосил қилингач, рухсат беради. Акс ҳолда одам очликдан ўлиб кетишга маҳкум этилади.

Мамлакатда айниқса христиан демократлари саросимага тушиб қолишган. Улар Сальвадор Альенде ҳукуматига оппозицияда бўлиб, ҳарбийлар гўё «ҳокимиятни силлиққина уларга топширишларига» умид боғлашганди. Бундай бўлмади, бўлиши ҳам мумкин эмасди. Шунинг учун ҳам улар яккаланиб қолишди. Эндиликда христиан демократларга на хунта, на ишчилар ишонишади. Ҳатто улар ихтиёрларича ўзларининг «Пренса» газеталарини ёпиб қўйишди. Христиан демократлар бошлиғи Эдуардо Фрей айниқса ўзини яхши ҳис этмаяпти.

Чилиликлар ҳам сиз билан биз каби ҳаётни севишади, ўлимдан нафратланишади. Лекин улар ўлимдан чўчишмайди.

Шунда мен ўйга толдим: юзаки қараганда Чилида ҳаёт одатдагидек давом этяпти: аҳоли кундалик иши билан машғулдек кўринади. Лекин синчиклаб назар ташланганда, озодлик алангаси сўнмаганига, омма қаршилиги синдирилмаганига, халқ курашаётганига тўла ишонч ҳосил қиласан киши.

Г. ГЕРАСИМОВ,
АПН махсус мухбири.

ХИЖОЛАТ
(ШИНГИЛ ҲИКОЯ)

Ёмғир эрталабгача тинмади. Тонгга яқин яна тезлаша бошлади.

Фарид машина кутмоқда. Тезда касалхонага етиб бориши керак. Хабар қилишларича, бир бемор оғир аҳволда келтирилган. Қишлоқ касалхонасидаги «тез ёрдам» машинаси яйловга, чўпонларга ёрдам бериш учун кетган экан.

Пиёда борай деса, касалхона олис. Унинг устига йўл анча лой.

Бирдан машина кўринди. Фарид қўл кўтарди.

— Қаерга борасиз, акаси? — олифталик билан сўради «Москвич» эшигини қия очиб ҳайдовчи.

— Касалхонага олиб бориб қўйсангиз. Илтимос, у ерда оғир бемор...

— Ҳм... докторман денг?— деди у киноя билан. — Афсуски машинам, «тез ёрдам» эмас. Иннайкейин, сизнинг ишингизга менинг дахлим йўқ.

Йигит машинасини елдириб кетди. Кўлмак сув Фариднинг уст-бошига сачради. Ўзини ҳозирги воқеадан сўнг хотиржам тутишга ҳаракат қиларди. Беморнинг илтижоли кўзи кўз ўнгидан кетмади.

Яна ҳалиги кулранг «Москвич» келди. Ҳайдовчи тўхтатди-да:

— Ҳали ҳам турибсизми? Агар беш сўм берсангиз...

— Хўп, айтганингизни оласиз.

Касалхонага етиб келишди. Фарид унга беш сўмлик узатди. Ҳайдовчи киноя билан:

— Қўлингиз очиқ экан, доктор, — деди.

Врач операция хонасидан ҳоргин, лекин лабида табассум билан чиқди. Ҳамма уни кутлади. Беморнинг қариндошлари чексиз миннатдорчилик билдиришарди.

Шу тоб эшик очилиб, ҳовлиқиб ҳалиги ҳайдовчи кириб келди. Врач унинг нега қайтиб келганига ҳайрон. «Москвич» ҳайдовчиси врачни кўрмасди. У энтика-энтика элликлардан ошган бир кишига қараб:

— Нима бўлди... онам... тузукмилар? — деб ҳовлиқиб сўради.

— Ҳа, онанг бир ўлимдан қолди, ўғлим — деди у киши. — Кеча бирдан биқинини ушлаганча ғужанак бўлиб ётиб қолди,. Туни билан қийналиб чиқди. Азонда олиб келсак, кўричак бўлибди, дейишди. Бахтимизга қарши навбатчи хирург бир ерда авария бўлган экан, ўша ерга кетибди. Ҳайрият, бу киши келиб қолди-ю, онангни ўлимдан қутқариб қолди.

Йигитнинг кўзи Фаридга тушди. Кўз олдида хирургнинг ёмғирда бетоқат туриши гавдаланди. Сўнгра ўша беш сўмга у-бу нарса олиб, «она-отамни кўриб ўтай», деб уйига кирганини, қўшнилардан бўлган гапни эшитиб, бу ёққа келганини эслади...

Нима дейишини билмас, фақат бир сўзни такрорларди у:

— Кечиринг, доктор, кечиринг, мен... мен...

Эрмат АЛИ.

Спорт

МЕДАЛЛАР МУБОРАК

Ижевск шаҳрида тўққиз кун давомида бокс бўйича 40-СССР чемпионати бўлиб ўтди. Бу мусобақа тарихда биринчи марта шу йилнинг ёзида Гаванада бўладиган жаҳон биринчилиги олдидан энг катта тайёргарликдир.

Чемпионатда 14 спортчимиз Ўзбекистон спорт шарафи учун курашди. 1972 йилги СССР чемпиони, 1973 йилги чемпионат финалчиси Р. Рисқиев охирги учрашувда Европа чемпиони А. Климановни мағлубиятга учратиб шохсупанинг энг юқори пағонасидан ўрин олди. Тошкентлик В. Курншко кумуш медаль эгаси бўлди. Шунингдек А. Қодирохунов ва Г. Муллаевлар бронза медалини олишга муваффақ бўлишди. Беш боксчи—Н. Анфимов, В. Юдин, В. Алексеев, Н. Хуторянец, А. Гухарбоқиевлар вазн тоифаси бўйича бешинчи ўринларни эгаллашга муваффақ бўлдилар.

СУЗИШ йўлкаларида

Ватанимиз пойтахти Москвада «Комсомольская правда» газетасининг совринн учун сузиш бўйича халқаро мусобақа бўлиб ўтди. Кўпкунлик курашда саккиз давлат спортчилари қатнашдилар. Қизғин учрашувларда иштирок этган республикамиз спортчиси Фарид Гайхин 400 метрга сузишда 4,44 секунд натижа кўрсатиб учинчи ўринни эгаллади. 200 метрга сузишда Алла Волкова ҳам мукофотли учинчи ўринни олишга муваффақ бўлди.

ЎРТОҚЛИК УЧРАШУВИ

Мамлакатимиз футболчилари навбатдаги СССР чемпионатига қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. «Пахтакор» командаси спортчилари ҳам машқни кундан-кунга кучайтирмоқдалар. Улар ўтган куни ўз майдонларида Куйбишевнинг «Крылья советов» командаси билан учрашиб 2:0 ҳисобида ғалабага эришдилар. Тўпларни Б. Абдураимов киритди.

Реклама ва эълонлар

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00— МОСКВА. 18.35 — ТОШКЕНТ. 18.45 —Ўқувчилар учун кўрсатув. 19.15 — Беш йилликнинг тўртинчи йили. 19.40 — «Ахборот». 19.55 — Ўн минут музика. 20.05 — Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети. 20.35 — «Ахборот». 20.55 — Концерт. 21.30 — «Вақт». 22.00—Идеология ва ҳаёт. 22.30 — Кино оламида. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 12.25 — ТОШКЕНТ. 13.00 — Телефильм. 18.35 —МОСКВА. Мультфильмлар. 19.05 — Янгиликлар. 19.15 — Инсон ва қонун. 19.45 — Янгра, созим. 20.15 —Ёшлар программаси. 21.30 — Ҳужжатли фильмлар. (Тошкент). 22.00 — СССРда Польша маданияти кунларининг тантанали очилиши. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Телефильм. 19.30 — Ўқитувчи экрани. 20.00 — Ўқув кўрсатуви. 20.30 — **Бир йилнинг тўққиз куни** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 4|IV да **Чио-чио-сан.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 3|IV да **Комиссия**, 4|IV да **Олтин девор.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 3|IV да **Хотинимнинг эри**, 4|IV да **Ҳижрон.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — ҚОЗОҚ ДАВЛАТ ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ.

КИНО

Юз процент нейлон — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Мен севган ва унутмаган кишилар — «ЎЗБЕКИСТОН», ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Микрорайон — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (жуфт соатларда), «ВОСТОК» (10.00, 14.00, 18.00, 21.45).

Иван Васильевич касбини ўзгартиради — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Ҳар куни кеч соат 11 да — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Бошсиз чавандоз — «ВОСТОК» (12.00, 16.00, 20.00).

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳунар-техника таълими Давлат комитетининг

11-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1974—1975 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ — тақсимот қурилмалари бўйича электромонтёрлар, электр ускуналарини тузатиш бўйича электромонтёрлар, саноат ускуналарининг эксплуатацияси ва ремонти бўйича электромонтёрлар, электрослесарлар, кучли ва ёритиш ускуналари бўйича, электромонтёрлар, ювелир монтировкачилар мутахассисликлари бўйича юқори малакали ишчилар тайёрлайди.

ЎҚИШ МУДДАТИ — БИР ВА ИККИ ЙИЛ.

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

8—10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган 15 ва ундан катта ёшдаги йигит-қизлар қабул қилинади.

Ўрта маълумотли ўқувчиларга ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади.

8-синф ҳажмида маълумотга эга бўлган ўқувчилар давлат таъминотида бўладилар.

Ўқиш даври — меҳнат стажига қўшилади.

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юртида бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ва спорт секциялари мавжуд.

Кирувчилар: ариза, маълумоти ва туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳномалар, турар жойидан справка, 3x4 см. катталикдаги 6 дона фотосурат топширадилар.

Ҳужжатлар якшанбадан ташқари ҳар куни эрталаб соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Физкультурная кўчаси, 8-уй (3, 18, 45, 50, 54-автобуслар, 2, 6, 14, 13, 15, 16-троллейбуслар, 7, 9, 11, 14, 24-трамвайларнинг «Тўқимачилик комбинати» бекати).

Тошкент область матлубот жамиятининг Тайёрлаш Бошқармаси коллективи Тошкент область тайёрлаш-сотиш базасининг товароведи

Маҳмуд Каримович ҲУСАИНОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдиради ва марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома
БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР: Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Р — 03357. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри. Индекс 64634. А—2465.